

MAGYAR Hungarian Life

ÉLET

Price \$ 3.20
Including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA

THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No. 2871. 4 June 2015. Printed Post approved PP 1000 2449 LVII. évfolyam 20. szám 2015. június 4.

Kongresszusi meghallgatás Magyarországról

Az amerikai-magyar kapcsolatok jövőjéről rendezett kongresszusi meghallgatást május 19-én a képviselőház külügyi bizottságának európai és eurázsiai albizottsága Washingtonban.

A meghallgatás felvezetőjében Szemerényi Réka washingtoni magyar nagykövet elmondta, hogy Magyarország nyitott a „barátok közötti vitára”, hogy a két ország közös értékeket képvisel, és hangsúlyozta, hogy a külvilág realitásai miatt fontos a stratégiai érdekek mentén való együttműködés. Példákat sorolt fel a katonai együttműködésre, és hangsúlyozta, hogy Magyarország mindig támogatta az Oroszországgal szembeni gazdasági szankciókat. Sziklászilárdnak nevezte a magyar kormány demokrácia melletti elkötelezettségét.

Hoyt Brian Yee, az amerikai külügyminisztérium európai és eurázsiai ügyekért felelős helyettes államtitkára méltatta a két ország közötti biztonságpolitikai együttműködést, ugyanakkor aggodalmát fejezte ki a demokratikus intézmények magyarországi „eróziója” miatt. Felszólalásával bővebben foglalkozunk, mert mint kormánytisztviselő, az amerikai adminisztráció véleményét mondta el.

Dicsérettel kezdte felszólalását a kormányhivatalnok, kifejtve, hogy Magyarország nagy szolgálatot teljesít Amerika háborúiban mint NATO-

tag. De mind e mellett – mondta – legjobb barátok közt is lehetnek nézeteltérések. Ilyen esetben nyíltan beszélni kell a bajokról. Magyarország mint a NATO, az EU, az EBESZ tagja, elkötelezett fenntartani a demokratikus értékeket, és őrizni a demokratikus intézményeket. Éppen Kelet-Európában látjuk ismételtlen a tragikus következményeit a demokrácia alapvető értékei megtagadásának.

– Fontos, hogy szövetségeseink erősek legyenek, de nemcsak katonailag, de az állam és a társadalom alapjainak megtartásában is, mint a törvényesség, független bíraskodás és szabad sajtó.

– A magyar kormány kétharmados parlamenti többségével átnyomott alkotmányváltozást, ami erősítette a központi végrehajtó hatalmat, gyengítve az igazságszolgáltatást, és rontotta a befektetői környezetet.

– Sok változás történt egyeztetés és megvitatás nélkül a kormányzó párt előnyére. A kormány intézményeket átszervezett, azok függetlenségét elvette. Leváltott tisztségviselőket idejük lejárta előtt, saját embereiket alkalmazták.

– A 2010 évi magyar médiatörvény korlátozza a média szabadságát, és fokozza a média feletti kormányzati befolyást. A törvény szorgalmazza, hogy egyének közzétett megbélyegző nyilatkozatainak megjelenítése bírásolható legyen. Újságírók hamis kijelentései, közleményei bűnvádi

Csapó Endre

eljárás alá eshetnek.

– Emberjogi szervezetek kritizálják a média-törvényt, különösen egy nem független hatóság széleskörű ellenőrzési lehetőségét.

– 2014-ben országgyűlési választásokat tartottak, erre az alkalomra a kormány saját javára megváltoztatta a szabályokat.

– A korrupció is jelen van bizonyos mértékben minden téren,

– A hatalom legmagasabb szintjén elhangzott olyan, hogy „illiberális állam nemzeti alapon”, dicsérőleg szölv a autokrácia felsőrendűségéről, elítélően szölv a multikulturalizmusról, a politikai korrektségről, ilyen és hasonló varázsszavakat használva.

– Nem tudom eléggé sokat ismételn, hogy megalkudni az értékekben egyenlő megalkudni az EU-ban, azt gyengítve, tisztelet nélkül közös értékeink iránt.

– A sokszínűség és a vita a demokrácia lényege. Szabad sajtó és szabályozatlan civil társadalom a pluralizmus kellekei.

– Az Egyesült Államok kormánya szövtette aggályait a magyarországi demokrácia negatív trendjéről az elmúlt években nyilvánosan is, privátilag is.

– Ezen kívül alkalmaztuk a 7750 számú proklamációt, amivel felfüggesztettük bizonyos magyar tisztségviselők belépési jogát az Egyesült Államokba, olyanokét, akik elkövetői vagy felhasználói a hivatali korrupciónak.

– Elnökünk említette egy megjegyzésében Magyarországot egy polgári társaság rendezvényén, amikor így szölt: „Magyarországtól Egyiptomig végnélküli szabályozás és erős félelemkeltés célozza meg a civil társadalmat.”

– Az Egyesült Államok nincs egyedül ezeknek az aggodalmaknak a kifejezésével. A magyarországi demokratikus intézmények elsorvadása mások is aggaszt, mint az Európai Unió, a Venice Commission, a Commissioner for Human Rights, a Council of Europe, és a Security and Cooperation in Europe.

– Ezeket a magyarországi problémákat egyeztetettük partner országokkal és az Európai Unióval, továbbá olyan független szervezetekkel, mint a Transparency International és Amnesty International. És, mint a magyarországi demokrácia iránti aggodalomban legfontosabb, egyetértve sok magyarral.

– Az Egyesült Államok kifejezte aggodalmát a szélsőségek terjedéséről. Bár Magyarország ebben nem egyedüli, a nemzeti retorika nagyon aggodalmas fokra emelkedett.

– Szeretnénk látni nagyobb szor-

galmat a türelem klímája erősítésében, a transatlanti értékek megtartásában, amikre Magyarország elkötelezett.

Hoyt Brian Yee kérdéseket is kapott a kongresszusi albizottság tagjaitól, például a szélsőjobb népszerűségének növekedéséről, illetve a bevándorló-ellenességről. A helyettes államtitkár azt válaszolta, riasztó, hogy a Jobbik a második legnépszerűbb párt lett Magyarországon, de mindaddig, amíg a demokrácia alapelveit szem előtt tartó kormány működik Budapesten, a szélsőségek tere szűk maradhat.

Yee az orosz-magyar viszonyról és Oroszországról is kapott kérdéseket, többek között a Moszkva elleni szankciók fennmaradásáról és a magyar energiafűggségtől az oroszokkal szemben. A helyettes államtitkár szerint az Oroszország elleni szankciók nem fognak változni, az USA pedig segítene csökkenteni Magyarország energiafűggségét Oroszországtól.

Az érem másik oldala

E bevezető után sok kellemes meglepetés érte a résztvevőket és hallgatókat, ezekről adunk számot ebben a szakaszban:

Christopher H. Smith republikánus képviselő, az emberi jogi albizottság elnöke, az amerikai Helsinki Bizottság elnöke szerint Yee kijelentései alapján „az Obama-kormány visszatért Orbán Viktor miniszterelnök belpolitikájára bírálatainak egy olyan formájához, amely korábban kontraproduktívnak és képmutatónak bizonyult”, mert sok magyart elidegenített az Egyesült Államoktól. Pedig, mint mondta, André Goodfriend misszióvezető-helyettes februári vizsgálóútját és Colleen Bell új nagykövet budapesti megérkezését követően javult a kapcsolatok légköre.

Smith szerint Magyarországon a Jobbik képezi az aggodalom fő tárgyát, és Yee több, Budapesttel kapcsolatos bírálata – például a hatalomkoncentrációval és az üzleti légkör megrontásával kapcsolatban – ugyanúgy az Obama-kormányzatra is igaz. A képviselő méltatta a magyar kormányfő emberkereskedelemmel szembeni fellépését.

Gregory Meeks, az albizottság rangidős demokrata tagja az európai orosz befolyás megerősödésével és a román helyzetével kapcsolatban fejezte ki aggályait.

Lloyd Poe republikánus képviselő több ízben is arról beszélt, hogy az Egyesült Államok nem venné szívesen, ha olyan módon beavatkoznának a belügyeibe, mint ahogyan ez most Magyarországgal történik. Poe sürgette, hogy az európai energetikai fűggség csökkentése érdekében Washington mielőbb liberalizálja a cseppfolyósított földgáz (LNG) exportját.

Kurt Volker, a McCain Intézet ügyvezető igazgatója kijelentette, bár az Orbán-kormány nem minden intézkedésével ért egyet, Magyarország demokrácia és piacgazdaság. A magyar kormányfőt hatékony, „chicagói” stílusú politikusnak nevezte. Kiemelte, hogy ha Washington Putyin orosz elnök és az Iszlám Állam fel-tartóztatására, valamint a transzatlanti együttműködés elmélyítésére törekszik, akkor Magyarország egyedülként való bírálata „nem konstruktív módja” annak eléréséhez, amit akar. Volker megítélése szerint az elmúlt fél évben javult a kétoldalú viszony.

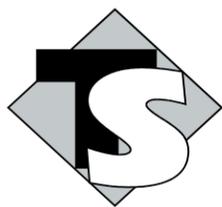
Tad Stahnke, a Human Rights First jogvédő szervezet alelnöke rámutatott, hogy több nemzetközi szervezet is intézményi is bírálta a magyar jogrendben 2010 óta végrehajtott változásokat, amelyek meggyengítették a fékeket és ellensúlyokat. Kifogásolta, hogy Orbán Viktor méltatta az illiberális demokráciákat. Javasolta, hogy Washington a magyar kormányra gyakoroljon nyomást a nemzetközi szervezeteken keresztül, növelje a „nyilvános diplomáciát”, támogassa a független újságírást és a civil szervezeteket, lépjen fel a korrupcióval, valamint az antiszemizmussal, a rasszizmussal és a revizionizmussal szemben.

Simonyi András, a Johns Hopkins Egyetem Transzatlanti Kapcsolatok Központjának ügyvezető igazgatója, volt nagykövet sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy Magyarországot immár nem a fejlett, hanem a fejletlen demokráciákkal kezelik egy lapon. Kijelentette, hogy Orbán Viktor nem antiszemita, de nem tesz eleget az antiszemizmus ellen. Megítélése szerint Magyarországnak nem kelle-ne ilyen közel állnia Putyinhoz, aki-nek budapesti fogadtatása megsértette a NATO szövetségi szolidaritását. Azt is mondta, veszélyes, ha a hatalom egy éretlen demokráciában ennyire központosított, mint Magyarországon.

Rohrabacher testületi elnök a meghallgatás összefoglalójában azt a következtetést vont le, hogy Washingtonban kettős mércét alkalmaznak, és a konzervatív értékeket képviselő magyar kormányt politikailag motivált támadások érik. Egyértelműen visszautasította „növekvő magyarországi önkényuralom és intolerancia bizonyítékait”.

Rohrabacher elnök, háta mögött **Weber** kongresszusi képviselővel ezután Bulgáriát és Romániát említette, mint olyan országok, amelyek többé-kevésbé azonos ligában versenyeznek demokratikus szempontból, mint Magyarország, de azzal szaklalták Yee helyettes államtitkárt, hogy az Egyesült Államok ezekre az országokra nem pikkel.

(Folytatás a 4. oldalon.)

TRUMBLE SZANTO LAWYERS

ÜGYVÉDI MUNKAKÖZÖSSÉG

TANÁCSADÁS MINDENFÉLE ÜZLETI ÜGYBEN
HÁZ ÉS MÁS INGATLAN ADÁSVÉTELE ÉS BÉRLÉSE
VÉGRENDELETEK KÉSZÍTÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA
KÉPVISELET PERES ÜGYEKBEN
ÖRÖKSÉG ÜGYEK
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÜZEMI BALESETEK
BEVÁNDORLÁSI ÜGYEK
CSALÁDI ÜGYEK ÉS VÁLÓPEREK
TÁRSULÁS FINANSZÍROZÁS
ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
MAGYARORSZÁGI VONATKOZÁSÚ ÜGYEK INTÉZÉSE
KÖVETSÉGI HITELESÍTÉS

MAGYARUL BESZÉLÜNK

10 CECIL PLACE, PRAHRAN 3181

Telefon: 9529 6222

Fax: 9529 6777

Email: tsz@tsz.com.au

BOLDOG NÉVNAPOT KÍVÁNUNK

Június 1.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Tünde nevű kedves olvasóinkat.

Tünde: Vörösmarty. Mihály alkotta a tündér szövből, az 1831-ben megjelent Csongor és Tündében.

Köszönhetjük még, **Paméla, Tibold, Konrád, Kunó, Gracia** nevű barátainkat.

Június 2.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Irma nevű kedves olvasóinkat.

Irma: A német Irm- kezdetű nevek közül magyarosodott alakja.

Köszönhetjük még: **Anita, Ábel, Annamária, Arisztid, Ármin, Kornél, Karmennevű** barátainkat.

Június 3.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Klotild nevű kedves olvasóinkat.

Klotild: A német Klothilde névből származik, ami a germán Chlothilde fejleménye. Jelentése: a dicsőségért harcoló nő.

Köszönhetjük még **Cecília, Célia, Cicelle, Zília** nevű barátainkat.

Június 4.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Bulcsú nevű kedves olvasóinkat.

Bulcsú: Régi magyar személynévből. A magyar búcsú szóval azonos, jelentése ez esetben: kibocsátó, tudnillik a vérszerződésben vért kibocsátó.

Köszönhetjük még **Felicián, Ferenc, Kerény, Kerubina** nevű barátainkat.

Június 5.

Szeretettel köszönhetjük névnapjukon Bán, Fatime nevű olvasóinkat.

Bán: Régi magyar méltóság névből származó keresztnév.

Fatime: Az arab eredetű Fatima név alakváltozata.

Köszönhetjük még: **Bán, Bonifác, Ferdinánd, Reginald, Valéria** nevű barátainkat.

Június 6.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Norbert, Cintia nevű kedves olvasóinkat.

Norbert: A német Norbert névből vettük át, mely a Nordbert-ből jön, jelentése északi fény.

Cintia: ACynthia névből származik, ami eredetileg a görög Artemisz isten női mellékneve.

Köszönhetjük még: **Fülöp, Klaudia, Klaudetta, Kolos, Norberta, Taksony** nevű barátainkat.

Június 7.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Róbert, nevű kedves olvasóinkat.

Róbert: a német Robert névből ered. Jelentése:Fényes hírnév.

Köszönhetjük még: **Robin, Ariadné, Arianna, Kocsárd, Oriána, Rrobertina,** nevű barátainkat.

Guinness rekorder a Gyermekvasút

A MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút a világ leghosszabb olyan vasútvonala --- 11,7018 kilométer --- amelyen a forgalmi és kereskedelmi szolgálatot gyermekek látják el a Guinness World Records (GWR) szerint.

A hitelesítési eljárás 2014-ben kezdődött, 2015 májusában pedig megérkezett Budapestre a világrekordot igazoló tanúsítvány. A Széchenyi-hegy és Hűvösvölgy állomás között közlekedő kisvasút első, 3,2 kilométeres szakaszát 1948. július 31-én adták át. Az elmúlt 67 évben több mint tizenötezeren voltak úttörő- vagy gyermekvasutasok, jelenleg mintegy ötszáz gyerek váltja egymást a szolgálatokban. A 2014/2015. tanévben tanfolyamot elvégző gyermekvasutasok júniusi avatási ünnepségén a világrekordot megörökítő emléktáblát állítanak Hűvösvölgy állomáson -- közölte a MÁV Magyar Államvasutak Zrt. az MTI-vel.

Nemzetközi kritikusok díját nyerte el a Saul fia

A világ egyik legjelentősebb filmes seregszemléjére akkreditált kritikusokból álló zsűri Nemes Jeles László első filmjét, a **Saul fiát** ítélte a legjobbnak, s a film egy neves francia díjat is elhódított.

A Nemzetközi Filmkritikusok Szövetségének (FIPRESCI) díját a zsűri a hivatalos versenyprogramba meghívott tizenkilenc alkotás közül a legjobbnak választott filmnek ítélte oda.

Az auschwitz koncentrációs táborban játszódó magyar versenyfilmek ítelt FIPRESCI-díjat szombaton, egy nappal a hivatalos díjkiosztó előtt adták át a cannes-i fesztiválpalota egyik különtermében. A díjátadón a rendező „nagyon nagy örömmel, büszkeséggel és megtiszteltetéssel” nevezte, hogy első szereplését Cannes-ban a világ minden tájáról meghívott külföldi kritikusok ilyen jól fogadták. Emlékeztetett arra, hogy a film elkészültét Magyarországon kívül egyetlen más ország sem támogatta, s jöllehet a filmben fél tucat országból szerepelnek színészek, az alkotás teljes egészében magyar film.

A rendező elmondta: a kritikai elismerés azért nagyon fontos, mert új megközelítésű alkotásról van szó, s számára az a legfontosabb, hogy minél többen megnézzék a Saul fiát.

A világ több száz filmkritikusát tömörítő szervezet díjának sorsáról kilenctagú nemzetközi zsűri döntött, amelyben Mario Abbade Neto brazil elnök mellett Franciaország, India, Egyiptom, Dánia, Hongkong, Nagy-Britannia és Törökország vezető filmkritikusai foglaltak helyet.

Az idén hetvenéves FIPRESCI-zsűri a cannes-i fesztivál hivatalos versenyprogramjából és az Un Certain Regard (Egy bizonyos nézőpont) válogatásból választott ki egy-egy filmet, valamint egy külön díjat megítélt a párhuzamos programok legjobbjának. A fesztivál kezdetén a versenyprogramban nagy sikerrel bemutatott, majd óriási visszhangot kapott magyar alkotás, a harmincnégy éves Nemes Jeles László első filmje. Három korábbi kisfilmje (Türelm,

Aclandtravel
your business travel specialists

Repülőjegyek, külföldi utak, rokonok kihozataláért forduljon Szabó Edith professzionális utazási ügynökhöz.
Suite 1, 128 Acland St. VIC 3128
Tel: 03 9534-0901 License No: 30016

Korona Tours

Egyéni és csoportos utak igény szerinti összeállítás:
Folyami és tengeri hajóutak, európai történelmi és wellness programok.
Repülőjeggyel, teljes ellátással, idegenvezetővel, kedvezményes árakon.
Ha kényelmes és biztonságos útra vágyik forduljon hozzánk bizalommal.
Tel: 03 9801-8887 e-mail: koronatours1@gmail.com

MAGYAR

The Counterpart, Az úr elköszön) több mint harminc díjat kapott száznál is több nemzetközi filmfesztiválon.

A francia Francois Chalais-díjat is elnyerte a film

A 1996-ban elhunyt francia kulturális újságíró és filmkritikus emlékére alapított díj fővédnöke a francia kulturális minisztérium, a Francia Filmintézet (CNC), valamint a France Télévisions francia közszolgálati televízió, az RTL kereskedelmi rádió és a Le Parisien című francia napilap.

A díjat egy héttagú francia újságírókból és filmes személyiségből álló zsűri -- amelynek idei elnöke Yves Boisset francia filmrendező -- ítéli oda minden évben egy aktualitása miatt is fontos filmnek.

Az auschwitz koncentrációs táborban játszódó Saul fia című film főszerepét **Röhrig Géza**, a Színház- és Filmművészeti Főiskola filmrendező szakán végzett, tizenöt éve New Yorkban élő költő, amatőr színész alakítja.

A zsidók gázkamrába terelésére és a holttestek eltakarításra kényszerített foglyokról, a Sonderkommando tagjairól szóló film végig a főhóst követi úgy, hogy az áldozatokat nem mutatja, s a hanghatásokkal, halálkiáltásokkal, lövésekkel, nyögésekkel a nézők képzeletére támaszkodva idézi meg a megmutathatatlant. A fesztivál legtöbb kritikusa szerint a magyar alkotás az első olyan film, amely választ ad arra a művészi kérdésre, hogyan lehet a holokausztot filmen ábrázolni.

A Saul fia forgatókönyvét **Nemes Jeles László és Clara Royer** írta, a film producere **Sipos Gábor és Rajna Gábor** volt, a főszerepeket **Röhrig Gézán** kívül **Molnár Levente, Urs Rechn** és **Zsótér Sándor** alakította. A Laokoon Filmgroup gyártásában készült alkotást a Magyar Nemzeti Filmalap több mint 320 millió forinttal támogatja.

* * *

Vasárnap este adták át a Cannes-i Filmfesztivál díjait: az egyik legrangosabb európai filmes seregszemle versenyprogramjában mutatták be a fiatal magyar rendező alkotását, a Saul fiát, amely elnyerte a fesztivál kritikusainak fődíját, amely az Arany Pálmát, a fődíjat követő második legrangosabb elismerés ezen a mustrán.

Francia film kapta az Arany Pálmát Jacques Audiard francia rendezőnek a párizsi külváros erőszakos világával szembesülő Sri Lanka-i tamil menekültekről szóló filmje, a Dheepan kapta a legjobb filmnek járó Arany Pálmát a 68. cannes-i filmfesztiválon.

A fiatal rendező hatalmas sikere Cannes-ban többek között azért érdemel figyelmet, mert négy és fél évtizede nem volt példa, hogy magyar rendező

A Magyar Szellem Láthatatlan Múzeumában a Csapó Endre szerkesztette Magyar Élet című hetilap félévszázados nemzeti szolgálata MAGYAR ÖRÖKSÉG. A Magyarországot alapítvány ezen határozatát az Aranykönyv őrzi.

Magyar Élet Hungarian Life

Felelős szerkesztő és kiadó: Márffy Attila
Sydney szerkesztő: Józsa Erika
Főszerkesztő: Csapó Endre

Irodák:

Melbourne

15 Roselyn Crescent.
East Bentleigh, Vic. 3165
Tel. : (03) 9557-2422
Fax: (03) 9563-9101
E-mail:
amarffy@netspace.net.au
Levélcím: P.O. Box 210,
Caulfield, Vic. 3162

Sydney

22 Marinella Street
Manly Vale, NSW. 2093
Telefon: (02) 9907-6151
E-mail:
hungarianlifesydney@gmail.com
mecsapo@bigpond.com

Hirdetési díjszabás: \$ 5.50/cm/column (Incl. GST)
(Hasábonként 1 cm mély és 5 cm széles)
Előfizetés egy évre GST-vel együtt \$ 160.—

Advertising rate: Classified: \$ 5.50/cm/col. (Incl. GST)
Half page: \$ 300.— Full page: \$ 550.—
Translation and artwork free of charge.

Proprietor and Publisher: Hungarian Life Publishing
Printed by Attila Márffy, 15 Roselyn Cresc. East Bentleigh, Vic. 3165.

DOLLÁR ÁRFOLYAM
2015. május 28-án
1 AUD = 219.79 Ft

HÍREK

első alkotása szerepelt a hivatalos versenyprogramban és versenybe szállhatott az Arany Pálmáért. A világ legrangosabb filmes seregszemléjének hivatalos versenyprogramjába meghívott magyar film legutóbb harminc évvel ezelőtt kapott díjat a nemzetközi zsűritől: Szabó István a Redl ezredesért a zsűri díját vehette át 1985-ben.

Új nagyköveteket nevezett ki a kormány

Új nagyköveteket nevezett ki, többek portfólióján pedig módosított a kormány a Magyar Közlönyben megjelentek szerint. A határozatok alapján visszahívták a ljubljanai nagykövetség éléről Szent-Iványi Istvánt, helyére Szilágyiné Bátorfi Edit kerül.

Mint ismert, Gruber Attila László kerül a canberrai nagykövetség élére és ellátja majd az ország képviselőt Új-Zélandon, Pápua Új-Guineában, a Fidzsi-szigeteken, Tongán és Szamoán is. Ezt a posztot korábban Sikó Anna látta el. Czibere Csaba vezeti az ammáni nagykövetséget, amelyet eddig Jungbert Béla irányított.

Visszahívták László Bélát a pretoriai nagykövetségi posztról, a diplomata korábban ellátta Magyarország képviselőt Svázföldön, Mozambikban, Namíbiában, Zimbabwében, Lesothóban, Botswana-ban és Zambiában is. Ezt a pozíciót Király András László kapja meg, aki egyúttal Angolában, Mauritiuson és Madagaszkáron is képviseli majd Magyarországot.

Visszahívták Kocsis Sándort is a nairobi nagykövetség éléről, eddig a diplomata látta el az ország képviselőt Etiópiában, Ugandában, Dzsibutiban, Tanzániában, Burundiban, Ruandában, a Közép-afrikai Köztársaságban és Szomáliában is. A nairobi nagykövetség vezetésére Máthé László Eduárdot neveztek ki, az ő portfóliójához Etiópia, Uganda, Dzsibuti, Tanzánia, Szomália és a Kongói Demokratikus Köztársaság tartozik.

Csudah Balázst neveztek ki a quitói nagykövetség élére, portfóliójához tartozik Magyarország képviselője Kolumbiában és Venezuelában is. Sándorfi Eszter athéni nagykövet látja el Magyarország képviselőt Cipruson is, miután az ottani nagykövetséget bezárták. Kiss Gábor ankarai nagykövet pedig Afganisztánban is képviseli ezentúl az országot, miután Drágos Antalt visszahívták a kabuli nagykövetség éléről.

Csálvay Zoltán, aki Magyarországnak a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) melletti párizsi állandó képviselőt vezeti, ezen túl az UNESCO-képviselőt is irányítja. A határozatok értelmében egyúttal felmentették megbízatása alól Körösi Csabát, aki Magyarország New York-i ENSZ-képviselőt vezette. Helyére Bogyay Katalin kerül, aki korábban az UNESCO-képviselőt irányította.

Hevesi Ágnes, Zalai Csabát és Kovács Barnabást rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté, Németh Zoltánt és Mezei István Gyulát pedig rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterre neveztek ki.

Duplájára emelték öt vörösiszap-károsult kártérítését

Öt károsult esetben egymilliótól hárommillió forintig terjedően a duplájára emelte csütörtökön a másodfokon eljáró Győri Ítéletábla a Magyar Alumínium-termelő és Kereskedelmi (Mal) Zrt. által fizetendő nem vagyoni kár összegét. Két olyan károsultnak pedig, aki az iszapkatasztrófa következtében elvesztette otthonát, ötszáz ezer forint kártérítést ítélt meg.

A jogerős határozat egyebekben helybenhagyta a Veszprémi Törvényszék elsőfokú ítéletét a felszámolás alatt álló Mal Zrt. és a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség jogutódja, a Fejér Megyei Kormányhivatal illetékes főosztálya ellen indított kártérítési perben.

Abrahám Éva tanácsa helybenhagyta az elsőrendű alperes Mal Zrt. felelősségére vonatkozó határozatot, mondván, nem vitatható, hogy a cég — műszaki,

technológiai és karbantartási hiányosságokkal — környezetet veszélyeztető magatartást folytatott.

A tábla — és az elsőfokú ítélet — szerint a másodrendű alperes, a kormányhivatali főosztály (illetve jogelődje) az akkori jogszabályoknak megfelelően ellenőrizte a Mal Zrt. tevékenységét, így nem terheli felelősség az iszapkatasztrófa bekövetkeztéért.

A Mal Zrt. és a környezetvédelmi hatóság ellen 67 ember összesen 479 millió forint értékben indított kártérítési pert. Első fokon 18 millió 235 ezer forintnyi kártérítési összeget ítélt meg a Veszprémi Törvényszék kilenc felperesnek. Akkor 61 felperes adott be fellebbezést, amelyet időközben 35-en visszavontak.

A Mal Zrt. Ajka melletti tározójából 2010. október 4-én kiömlő vörösiszap három települést öntött el: Kolontárt, Devecsert és Somlóvásárhelyt. A katasztrófa következtében tíz ember meghalt, több mint kétszázan megsérültek, több száz ház pedig lakhatatlanná vált.

Magyar múzeum Európa legjobbja között

Van élet a Louvre, a Prado és a Szépművészeti falain kívül is. A Guardian összeszedte a tíz legmenőbb kiállítóhelyet Európában, amelyek nem tartoznak a turisták legkedveltebb célpontjai közé. A brit lap toplistájába bekerült a budapesti Vasarely Múzeum is.

„A tíz legjobb múzeum Európában... amiről valószínűleg soha nem hallott” — ez a címe a Guardian cikkének, amiben a kisebb párizsi, bécsi, amszterdami tálratok mellett egy magyar múzeumot is magasztalnak. Az op-art mozgalom atyjának, Victor Vasarelynek a nevét viselő intézmény szerintük ideális hely egy budapesti látogatás levezetésére, ha épp nem a zsúfolt turisztikai látványosságokra hajtunk.

„A város egy békés negyedében, a Dunaparton helyezkedik el, több mint 400 Vasarely-művet bemutató, és emellett még kortárs művészeti kiállításoknak is helyet adva” — írja Will Coldwell az óbudai Szentlélek téren található tálratról. „Miután végigizzadtunk egy napot a város fürdőiben, kifejezetten üdítő alamerülni ebben a csendes kis múzeumban, ahol hosszasan csodálhatjuk a színpompás vonalakat, hullámokat, négyzeteket és egyéb alakzatokat.”

A múzeumnak otthont adó Zichy-kastély a Mátyás-korabeli óbudai prépostsági Mária templom és a klarisszák kolostorának romjaira épült. Zichy István győri vicegenerális I. Lipót kegyéből 1659-ben megkapta Óbudát. A kastély építését Zichy Péter kezdeményezte a XVII. század második felében — építőanyagul többek között a római falmaradványok szolgáltak. Az első tervet Jäger János Henrik kőfaragó mester készítette, ám ebből csak a főépület valósult meg. Zichy Miklós halála után az épület a Kamara tulajdonába került, és gazdasági célt szolgált.

A TRIANON TÁRSASÁG viktóriai tagozata

2015. június 7-én vasárnap du. 2.00 órakor

Koszorúzás a Hősi Emlékműnél

Koszorúzás utáni szünethben tea, kávé, sütemény.

A SZÍNVONALAS MŰSOR KEZDETE d.u. 3-óra

A Magyar Központ Ifjúsági Termében

(760 Boronia Road, Wantirna, 3152)

EMLÉKEZZÜNK TRIANONRA

95 éve történt Magyarország tragikus szétdarabolása és emlékezzünk a 10 éve megrendezett Trianon felvonulásra.

Nemzeti dalainkat előadja:

Zeneműhely együttes

A megemlékezés után rózsafüzér ima Hazánkért Laczkó Mihály atya vezetésével.

Mindenkit szeretettel hív és vár a Rendezőség

Belépődíj 5 dollár, gyermekeknek ingyenes

Érdeklődni lehet: Szegedi Mihály (03) 9801-2043

IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK!

L.Y. TONGE & CO. LAWYERS

Dr. Livia Tonge Principal

PERSONAL INJURY LAWYER

NO WIN, NO FEE

A LEGNAGYOBB HOZZÁÉRTÉSSEL ÉS GONDDAL VEZETJÜK LE

JOGI ÜGYÉT BÁRMILYEN BALESETI KÁROSODÁSÁVAL

KAPCSOLATBAN.

MAGYARÚL ÉS ANGOLÚL BESZÉLÜNK

www.tongelawyers.com.au

Suite 7, 600 Lonsdale Street, Melbourne VIC 3000

Telefon: 9670 5504

Fax: 9602 5615

Email: ltonge@tongelayers.com.au

A 19. század elején a kastélyt övező teljes udvarterületet lezárták, és az épületegyüttes, beleértve a 18. században megépült Duna-parti szárnyat is — amelyben a Vasarely Múzeum is található — 1945-ig katonai ruhatárként működött.

A hetvenes évektől a Zichy-kastélyt Óbuda kulturális központjának szánták, első lépésként tehát sor került a főépület helyreállítására. A Művelődési Minisztérium a 80-as évek közepén építtette át a múzeumnak otthont adó dunai szárnyat. A Vasarely Múzeum megtervezésére Molnár Péter és Kóris János építészek (IPARTERV) kaptak megbízást. A múzeum végleges formáját 1986-ban nyerte el.

Bomba

Márai Sándor írja egy helyütt a Pünkösdi alcím alatt: „Bomba, virágcsokorban”.

Nincs ennél találhatóbb elnevezés pünkösdi idejére, s magára a virágra. Húsvét után az ötvenedik napon ünnepli a keresztény világ a szentlélek eljövételét. A pünkösdi az egyházi év harmadik legnagyobb ünnepe.

„Láng szárnyakon repül a nyár” — vallotta Kosztolányi a pünkösdi virágról, a Paeonia officinalisról, a tövis nélküli rózsáról, amely a pogány Róma rózsáünnepeinek emlékeként támadt a középkorban. Délen a rózsáünnepe beolvasása után a pünkösdiöt gyakran a rózsák húsvétjának — Pascha rosarum — is nevezték.

A pünkösdi rózsá tehát középkori eredetű egyházi kifejezés.

Kínában egyébként közel kétezer éve természetlik, s az egyik legrégebbi kultúrnövényünk.

A pünkösdi rózsá frissessége, üdősége jelképezi a lélek megújulását, a kert kiteljesedését. Márai írja másutt: „A kertnek szalonspicce van a tavasztól.” A pünkösdi rózsá is teszi, ez a virágcsoda. Legkedvesebb virágom. Írhatom így: íróasztalvirágom. Májusban ott kell lennie a sokféle iromány és jegyzet között. Tudniillik, ahogy ezt az író megfogalmazta: „bomba”. Csak-hogy nem rossz, hanem jó értelemben vett bomba. A bomba szó különben a görög „bombosz” szóból ered. Hangu-tánzó szó, amelynek jelentése nagyjából a magyar „bumm” szóval egyezik meg. A virág bimbójában kerül a vázába, és néhány nap múltával egyszer csak kinyílik, robban, és szirmai mintegy varázsütésre, egyszerre hullnak alá. De ami a lényeg: olyan erőt sugallnak, amelyet egyetlen virág sem! Mert az erőt az ember valamitől vagy valakitől kapja, meríti. Ismerünk gravitációs, súrlódási, mágneses, elektrosztatikus és elektrodinamikus erőket, a gázok nyomásából származó erőket, valamint a molekuláris vonzás és taszítás erőit, de nem ismerjük, hogy a pünkösdi rózsá milyen hatalmas erőt adhat a léleknek, amelyre ilyentájt nagy szükségünk van.

Sík Sándor sorai: „Szeretetét ránk lehelte: / ég a pünkösdi izzó Lelke, / Zúgnak élő nagy szelek.” Szimbolikus növény a pünkösdi rózsá. Szirmaival a szentlélek tüzeinek lángnyelveit jeleníti meg. A néphagyomány pünkösdkor köszönti az élet megújulását. „Áldott szép pünkösdknek gyönyörű ideje” — ahogy Balassi Bálint is megénekelte.

Kő András
(Magyar Hírlap)

Kongresszusi meghallgatás Magyarországról

(Folytatás az 1. oldalról.)

Rohrabacher azzal érvelt, hogy az Obama kormány kiválasztotta Magyarországot és kritikákkal illeti, pedig nem is különbözik sok más USA szövetségestől. Azt mondta, az Egyesült Királyság sem rendelkezik több fékkel és ellensúllyal, mint Magyarország, akkor miért pikkelünk Magyarországra?

Dana Rohrabacher, a meghallgatást megrendező albizottság republikánus elnöke a meghallgatás összefoglalójában azt a következtetést vonta le, hogy Washingtonban kettős mércét alkalmaznak, és a konzervatív értékeket képviselő magyar kormányt politikailag motivált támadások érik.

Hungary Watch Institute

A világ vezető hatalmának mindent kell tudni, mindent kell látni folyamatosan. Arra is van gondolja, hogy a világ minden országában legyenek tudósítói. Feladatának tartja politikai és gazdasági elveinek más országokban érvényre juttatását, olyan elnevezések szerint mint: demokrácia, liberalizmus, szabad piac. Ehhez számára minden eszköz szent, semmi sem drága.

Magyarországra rendkívül erős nyomást fejt ki a számára megfelelő politikai légkör létrehozásáért. Magyarországon rendkívüli méretű támogatást kap politikai elvbarátoktól a nemzeti kormányt megbukató törekvésekhez.

Óriási apparátussal, a tudomány, a tájékoztató ipar, a politikai szervek, diplomáciai körök több ezer személyt foglalkoztató felkészültség dolgozik a „magyar ügy” megoldásán.

Egykor egy amerikai leány tudományos karrierje indult el azzal az életre szóló feladattal, hogy foglalozzon Magyarországgal. Így lett **Kim Lane Scheppele** tudományos szakértője a magyar ügyeknek az amerikai politika számára. A ma már jogászprofesszornő az amerikai Princeton Egyetem Magyarország-szakértője. Az 1990-es évek közepén több évet töltött Magyarországon az alkotmányos berendezkedést kutatva, és azóta is ez a fő szakterülete. Számos publikációja jelent meg a témáról szakfolyóiratokban, és jelenleg épp egy, a Szent Korona-tanról szóló könyvön dolgozik. Van róla elképzelésünk...

Alkotmányellenesnek tartja az új magyar alaptörvényt **Kim Lane Scheppele** jogászprofesszor. Szerinte az alaptörvényt nem alkotmányosan fogadták el, nem a választópolgárok akaratán alapul, nincs összhangban a történeti alkotmánnyal, és nem érvényesülnek benne az általános liberális alkotmányos alapelvek.

Ami a történeti alkotmányt illeti, számunkra arról **Zétényi Zsolt** az illetékes, ami pedig az általános liberális alapelveket illeti, annak származékait sajnos megismertük 1945 óta.

„Általában a magyar demokrácia gyászos helyzetéről írok, de ezúttal az amerikai demokrácia lehangolt állapotáról” – így kezdi legfrissebb írását a *Hungarian Spectrum* blog vendégposztjában **Kim Lane Scheppele**, a Princeton Egyetem alkotmányjogásza, aki civil érdeklődőként részt vett május 19-én az Amerikai Kongresszus albizottságának a magyar-amerikai kapcsolatok jövőjéről szóló meghallgatásán. Szerinte Orbán a republiká-

nusok segítségével győzött a bizottsági meghallgatáson, de győzelme egyben az amerikai demokrácia kudarcára. Azért kudarc számára, mert a mai Magyarországot a jelenlevő politikusok nem ítélték el, amúgy vonalasan, ahogyan az politikailag korrekt lenne. Terjedelmes fölgerjedésének fontosabb részeit adjuk itt, mert nagyon tanulságos, és felvillantja a Budapestről táplált magyarellenes politikai törekvések érvényesülését az amerikai politika felső szintjén:

Innét kezdődik **Kim Lane Scheppele** terjedelmes írásából kiemelt részek közlése, aminek végét három csillaggal jelöljük.

– A republikánusok azt az álláspontot sulykolták, hogy Amerika igazságtalanul pikkel Magyarországra, és ezt azért teszi, mert a magyar kormány konzervatív, amely ragaszkodik a keresztény értékekhez: az Alaptörvénybe bebetonozták Magyarországot elkötelezettségét a magzati élet védelme mellett a fogantatástól kezdve, továbbá a házasság hagyományos intézménye és az Isten-hit mellett – hangsúlyozták a republikánus képviselők, arra utalva, hogy az Obama-kormány azért kritizálja a magyar kormányt, mert mások az elkötelezettségei. A bizottsági republikánusok szerint Amerika a demokratikus értékek súlyosabb sérelme fölött szemel huny más országokban, míg Magyarországot, mely az Egyesült Államok hű szövetségese, igazságtalanul kipécézte. Azt állították, hogy az Obama-kormány egyre kritikusabb Magyarország-politikája nem több mint pusztán politikai okokból fakadó eljárás. Nem kell aggódnni Magyarországot miatt – állították – pusztán az a helyzet, hogy konzervatív.

– A bizottsági republikánusok, úgy tűnt, megengedőek egy NATO-szövetséges ország autokratikus lecsúszásával szemben mindaddig, amíg az adott autokratikus kormány keresztény konzervatív értékeket vall, annak ellenére, hogy az Egyesült Államok számos – demokrata és republikánus – kormánya dolgozott korábban keményen azon, hogy támogassa a magyar demokráciát...

– Ugyanakkor a meghallgatásnak két fontos eredménye is van, melyek következménye hosszú távon fontosabb:

– 1. Hoyt Yee helyettes külügyi államtitkár írásban is benyújtott kommentárjában keményebb kritikát fogalmazott meg Magyarországgal kapcsolatban, mint korábban bármely külügyi dokumentum. Ne feledjük, hogy az amerikai külpolitika megfogalmazása a külügyminisztérium dolga, nem pedig a képviselőház külügyi bizottságáé, tehát Hoyt állításai tükrözik a jelenlegi politikát. Hoyt kapcsolatba hozta a magyarországi belső demokratikus gyengeségeket azzal, hogy az ország képes-e megbízható NATO szövetségesként működni: „Mivel a belső gyengeségek gyalázatos külső befolyásoknak adhatnak teret, a NATO-nak szüksége van arra, hogy minden tagja erős legyen.” Ez az oka, hogy a magyar demokrácia állapota változatlanul nyugtalanítja az amerikai kormányzatot.

– 2. A Kongresszusi Kutató Szolgálat elemzést készített a keddi meghallgatásra, amely kiemelkedően kritikus volt Magyarországgal szemben.

A Szolgálat pedig híres semlegességéről, tényszerűségéről és pártatlanságáról. A kongresszus „tényfeltáró” szolgálata, úgy tűnik, azt találta, hogy a Magyarországot bírálóknak igazuk van. A keddi bizottsági tagok által elmondottaknál pedig lényegesen nagyobb hatású ez a dokumentum, ugyanis ezt fogja idézni bárki, aki objektív forrásból szeretne tájékozódni Magyarországon jelenlegi állapotáról.

– Ez két jelentős eredménye a keddi meghallgatásnak. Nem szabad összekeverni a bizottsági tagok zavarba ejtő keddi műsorát a valódi amerikai külpolitikai iránnyal, amely egyre határozottabban fontolgat komoly következményeket Magyarországgal szemben. ...

– Egy bizottsági tag ezek után idézte: „Isten, áldd meg a magyart”, majd előadást tartott arról, hogy a kritikusok kifogásolták az Istenre való utalást, ami szerinte bizonyítja, hogy a Magyarországot érő támadások politikai természetűek.

– Ezzel szemben szinte minden kritika, ami ezzel a sorral kapcsolatban fölmerült, arra helyezi a hangsúlyt, hogy az Alaptörvény a „magyar” szót használja, vagyis csak az etnikailag magyar embereket fedi le, nem pedig minden magyarországi állampolgárt. Vagyis az Alaptörvény Preambulumában említett Isten áldása ne érintse a zsidókat, a romákat és bármely más származású, szintén magyar állampolgárt, ugyanakkor magában foglalja azokat a magyar származású embereket, akik az ország határain kívül élnek, de nem állampolgárok. Ezt kifogásoltuk, hiszen is, az idézett mondatl kapcsolatokban – nem pedig azt, hogy utal Istenre.

[Nehéz megjegyzés nélkül hagyni ezt az ávéhás kihallgatásra emlékeztető csapdát: ha valahol azt emlegetnék például, hogy „láttunk a football lelátón magyarokat, zsidókat és cigányokat” felzúgna az egész liberális bel- és külvilág, hogy a tudósító kirekesztő, rasszista, antiszemita, fasiszta, különbséget tesz magyar és magyar között faji alapon. CsE.]

– **Simonyi András** korábbi amerikai magyar nagykövet remekül szerepelt ebben a keddi, kirakatperre emlékeztető helyzetben. Arra helyezte a hangsúlyt, hogy a magyar kormány nem tűri a hatalomkorlátozást, továbbá arra, hogy az Oroszországgal folytatott átláthatatlan üzletek az európai szövetségek aláaknázásának kockázatát hordozzák, ideértve az EU-t és a NATO-t.

– **Tad Stahnke**-nek, a Human Rights First kutatóintézet alelnökének pedig sikerült egy pillanatra kibillenteni Rohrabacher elnököt, mikor a magyar kormány az egyházakat ért támadásáról beszélt, ugyanis úgy tűnt, az elnök erről nem tud semmit. Annak ellenére sem, hogy több képviselőtársa is aláírta azt a levelet, amelyben 2011-ben tiltakozást fejeztek ki a magyar kormányról címezve – egyetértve az amerikai külügyminiszteriummal – azért, hogy több száz egyházi szervezet jogi státuszát felszámolták Magyarországon.

[Megjegyzés: üzleti alapon létrehozott szektákról van szó, amelyek a társadalom megbontása volt a céljuk, amerikai mintára. CsE.]

– Rohrabacher elnök sok ponton tényszerűen tévedett. Sokszor veszélyesen súlyosan, de mivel ő volt az

elnök, a meghívott felszólalók nem voltak a vitázó fél pozíciójában. Például Rohrabacher tagadta, hogy bármiféle bizonyíték lenne arra, hogy Magyarországon a kormány egy követ fúj az antiszemitákkal, vagyis ugyanazt mondta, amit a magyar kormány szokott mondani: hogy a Fidesz nyitott és toleráns, kizárólag a Jobbik antiszemita. Válaszul arra, amikor Ted Stahnke a Human Rights First képviselőjében megpróbálta elmagyarázni, miképp hamisít történelmet a kormány szobrok, tankönyvek és múzeumok segítségével, és állítja azt, hogy kizárólag a németek felelősek a magyarországi holokausztért, Rohrabacher gyűnyölődött Stahnke-n és azt mondta, számos zsinagóga működik Magyarországon – egyetlen bizonyítékul arra, hogy az antiszemita vádak alaptalanok.

– A meghallgatás nyilvánvalóvá tette, hogy a külügyi bizottság albizottsága egy párhuzamos univerzumban él, ahol a tagok alkotják a tényeket. Figyelembe sem vették a Kongresszusi Kutató Szolgálat elemzését és gondos megfogalmazásait. A három republikánus képviselő, aki végig bent maradt, (Rohrabacher elnök, Randy Weber és Ted Poe) nem adtak hitelt a tényeknek, amelyek szerint Magyarországon nő az autoritarizmus és intolerancia, és ettől a képviselők Magyarország-képe olyan benyomást keltett, mint egyes párttársaik klímaváltozást tagadó véleménye, vagy másoknak a gazdaságpolitikával vagy más témával összefüggő, alapvető tényeket tagadó világképe.

– Valójában ami történt, még annál is rosszabb, hogy Rohrabacher elnök és társai a kongresszus saját kutató szolgálatának a tényfeltárását is semmibe vették: követték a magyar kormány forgatókönyvét, melyet a kritikusai számára tartogat. Szó szerint megismételték a kormány ellenvetéseit, ugyanazokat az összehasonlításokat alkalmazták, ugyanazokat az érveket, amelyeket annyiszor hallottam magam is a magyar kormány képviselőitől.

– Rohrabacher elnök azt állította, hogy az Obama kormány pikkel Magyarországra, mikor kritizálja, pedig az ország semmiben nem különbözik Amerika sok más szövetségesétől. A képviselő azt mondta, az Egyesült Királyságban sincs több „fékekből és ellensúlyokból”, mint Magyarországon – akkor meg mi a baj az utóbbival? Az Egyesült Királyság egyébként a magyar kormány kedvenc példája.

– Rohrabacher elnök, akit ebben Weber képviselő is támogatott, azzal is előjött, hogy demokrácia szempontjából Bulgária és Románia nagyjából ugyanabba a kategóriába tartozik, mint Magyarország, és azt kérdezték Yee helyettes államtitkártól, hogy Amerika rájuk miért nem pikkel.

– A kongresszusi képviselőknek ugyan igazuk volt abban, hogy Magyarország egyértelműen nem jár már előrébb, mint Bulgária és Románia, de az összehasonlítás félrevezető. És sajnos nem azért, mert az utóbbi két ország olyan rohamosan fejlődött. Hanem azért, mert a romlás Magyarország esetében drámai. Mióta nem aggasztó hát az amerikai kormány számára, ha egy szövetséges ország távozik a makulátlan demokráciák halmazából?

★★★

Eddig tart az idézetek sora Scheppele írásából. Tényleg fárasztó olvasni a tudós hölgy fölháborodását, de meg kell érteni, hiszen a kenyerét félti, azért fizetik, hogy tudományos nyomtatékok fogalmazzon meg élete munkájával a nagypolitika számára, hogy hivatkozással szolgáljon mindazt amit életében összehordott, és amiket napról napra megfogalmaz főállásban Magyarország ellen.

Megbízóinak nem az a fontos, hogy mi történik Magyarországon, hanem annak olyan megfogalmazása, ami felhasználható a magyarországi helyzet megváltoztatására irányuló törekvésekhez. A szövetségi rendszeren belül kötelező a liberális kánon, ami nem tűr „túlhaladott értékeket”. Ez a viselkedés a magyar népből emlékeket idéz, a Rákosi-terror idején reakciónak nevezték azokat, akik nem fogadták el a bolsevizmust. A fokozódó türelmetlenség terroruralomra vezetett. Az amerikai politika Magyarországgal szemben alkalmazott viselkedését a fokozódó türelmetlenség jellemzi, amit a washingtoni meghallgatáson felszólaló képviselők is említettek, amikor felvetették, hogy más országokkal szemben az amerikai politika nem kifogásol hasonló dolgokat.

A meghallgatást Connie Mack egykori republikánus képviselő szervezte meg, aki az esemény levezetésére felkérte Dana Rohrabacher kaliforniai republikánus képviselőt, a biztonságpolitikai albizottság vezetőjét.

Lehet hogy a szerepre nem volt a legjobb választás Rohrabacher személye, aki ugyan a kommunizmus nagy ellenzője volt, ám Putyinnal megbarátkozott, amivel mindaddig nem volt baj, amíg el nem romlott a viszony USA és Oroszország között. Rohrabacher nem osztja a véleményt, ami szerint Amerikának feladata lenne a jelenlegi orosz kormányzatot megdönteni, akár háború árán is.

A meghallgatás tárgya a magyar-amerikai viszony tisztázása, javítása megvitatása volt. A meghirdetett meghívón szerepelt **Koszorus Ferenc** az Amerikai Kongresszus elnöke és **Teleki Maximilián**, a Magyar-Amerikai Koalíció elnöke. Ám azt követően, hogy a liberálista baloldal nagy zajt csapott azzal a szöveggel, hogy botránys a Putyint kedvelő Orbán kibékítési kísérlete egy Putyinbarát amerikai képviselővel, a két amerikai magyar lemondta a részvételt, nem jelentek meg a meghallgatáson.

Koszorus szerint mindenki számára rejtély, miért hívták össze a meghallgatást, annak időzítése pedig rossz, egyik félnek sem használ, éppen ezért nem is vállalta a személyes részvételt. A meghallgatást vezető Rohrabacherról ő is azt emelte ki, hogy régi barátság fűzi Putyinhoz és megkérdőjelezte a NATO létjogosultságát. Félelme szerint a meghallgatáson a magyar kormány ostorozását lehet majd csak hallani.

★

Lehet hogy kár volt távol maradniuk, helyükbe olyanok léptek fel, akik valóban keményen csépelelték a magyar politikát. Mi fontosnak tartottuk foglalkozni az eseménnyel, megismertük derék amerikai politikusok véleményét is, és a miattuk felháborodott álságos, tudományos megfigyelő szerepét az amerikai politikában.

Szívmedál a mocsárban

Könnyelműség volna azt feltételeznünk, hogy az évszázadok óta megkövült történelmi tények megingathatatlanok. A magyar történetírásban is hemzsegek a megválaszolatlan kérdések, és jól el vagyunk látva titokzatos körülmények között odavesztett hősökkel. Két orvos most az egyik legnevezetesebbet helyezte boncasztalra — a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt.

Még ott lebeg az édeskés szag a hepehupás lapály fölött, betölt minden zugot, lehetetlen elmenekülni előle. S ez a rettenetes szag csak erősödik, amint a kis fegyveres különítmény mind mélyebbre hatol az ártéri erdőben. Az emberek szóltanul kerülgetik a tócsákat, meggöngyödvé cuppognak a sárban, arcukon ideges figyelem. Az élen haladó férfi egyszer csak megtorpan, felkiált, ujját előreszegezi, majd szinte futni kezd. A többiek dermedten figyelik, ahogy beleveti magát a mocsárba, és derékig elsüllyedve, kaszálo mozdulatokkal tapogatózik a bűzös fekete iszapban. De semmi.

Nem itt van.

Csak valaki más jön föl a sárból. Aztán megforgatnak minden halottat, akit a láb szélén találnak, de nem ő az, egyik sem ő... A különítmény vezetője most a partszéli bozótost fésüli át, amikor hirtelen megpillant egy alig észrevehető friss dombocsát. Térdre rogyva tíz körmével kaparja a földhányást. A fegyveresek is mellé térdelnek — és gyors mozdulatokkal napvilágra hozzák a fiatal férfi holttestét, akiért vállalták a veszedelmet, hogy átfésülék Mohács hullaszagú harcterét.

Ez a fiatalember, bizonyos **II. Lajos** e megrendítő perctől fogva, lassan ötszáz éve kísérti a magyar történelem rejtvefejtőit és összeesküvéselmélet-kovácsait. Valami ugyanis nincs egészen rendben a bucka alól előkapart holttesttel.

Kezdjük a legfontosabbal: ami a halottat rejtő helyszínen történt, az alapjaiban rengetett meg egy hajdan viágzó és félelmetes birodalmat, s nemcsak néhány évtizedre, de egész elkövetkező történelmében is — ami egyenesen vezetett a XX. századi vég-szó színhelyéhez. A mohácsi csata nem csupán egy volt a nagy magyar vereségek közül, hanem méltán vált a megsemmisítő kudarc metaforájává. A csatát követő időkben persze még nem volt belátható, de **II. (Jagelló) Lajos** halála történelmi lavinát indított el. Az ifjú király holtteste már a megtalálása pillanatában jóval többet jelentett egy csatában elesett uralkodó porhüvelyénél.

Az sem kevésbé zavart keltő tény, hogy a királyt kutató különítmény tagjai között nem volt orvostudományokban járatos ember, de még egy árva katonai felcser sem. Ezért az utókor, de már a kortársak is csak a szemtanúk „szakszerűtlen” beszámolóira hagyatkozhattak, amikor azt találgatták, hogyan fulladhatott olyan nyomorultul a sárba a Magyar Királyság felkent ura, miközben a törökök elől menekítettek...

Nem csoda, ha azóta tart a találgatás és az elméletgyártás a mohácsi csata legismertebb mozzanata kapcsán. Legutóbb a szombathelyi Markusovszky Egyetemi Oktatókórház orvosai kezdeményezték „perújrafelvételt”, akik elfogadhatatlannak tartották,

hogy fél évezrede senki nem tanulmányozta orvosi szemmel ezt a legalábbis gyanús halálesetet. Vagy ha mégis, akkor abban — szerintük — nem volt sok köszönet. **Nemes István szájsebész és Tolvaj Balázs** patológus leporolta az aktákat, a korabeli forrásokat és a szemtanúk elbeszéléseit, hogy kifejezetten az orvostudomány eszközeivel vizsgálja meg az ifjú király holttestét. Téziseiket tavaly publikálták az Orvosi Hetilapban, majd idén a BBC History márciusi számában — ez utóbbi már komoly sajtóvisszhangot vert, és egyre vehemensebb vitákat is gerjeszt.

A két szombathelyi orvos szerint ugyanis kétségbe vonható mindaz, amit **II. Lajos** haláláról állítanak a források. És ami azóta belekövült a történelemtankönyvekbe. Nemes és Tolvaj doktor ugyanis azt feltételezi, hogy a mocsárba behatoló különítmény nem a király holttestét kaparta ki a föld alól 1526 őszén...

Lássuk az állításokat! A két kutató úgy véli, már a tetem megtalálását megőrkítő dokumentum is sántít. **Sárfy Ferenc** győri várkapitány 1526 októberében kelt levelében, amelyet **Brodarics István** kancellárnak címzett, beszámol a mocsárban tett kutatóexpedíciójukról, amelyet a király halálának egyetlen szemtanúja, **Czettritz Ulrik** sziléziai származású udvari kamarás vezetett a helyszínen. Czettritz állítása szerint együtt menekült a csatából a királlyal, amikor a harcmezőn végérvényesen rosszra fordultak a dolgok. A kamarás elől lovagolt, így gyakorlatilag páholyból nézhette végig, amint az ő nyomában vágta II. Lajos király sebesült lovával belebukik a vízbe. Hiába ugratott utána húséges embere, **Aczél István**, a nehéz fegyverzet lehúzta őket a mélybe, és mindketten ott fulladtak meg az iszappal teli mélyedésben. Mivel Czettritz Ulrik mindezt végignézte, majd sértetlenül továbblovagolt, csaknem másfél hónappal később pontosan meg tudta jelölni a Sárfy vezette kutatócsoportnak, hol veszett oda a magyar király. A várkapitány leveléből tudható, hogy amikor kiásták a halottat a friss parti hant alól, „Czettritz megragadta a holttest jobb lábát, gondosan lemosta kétkezelével vízzel, s ekkor fölfedezte azt a jegyet, mely őfelsége jobb lábán volt. Erre hangosan felkiáltott: »Ez itten a király őfelsége, ez

egészen biztos...« Nem volt a felség testének legkisebb része sem feloszloban, s nem volt rajta semmiféle seb, még egy tűszúrásnyi sem, csak egészen kicsike az ajkán.” A halottat kiszabadították, lemosták, majd a fogai alapján kétséget kizáróan azonosították — legalábbis erről számol be Sárfy várkapitány (Mégsem fulladt a Csele-patakba II. Lajos király? BBC History, 2015. március).

Nos, Nemes István és Tolvaj Balázs szerint itt jelentkeznek a legnagyobb ellentmondások. A Markusovszky-kórház arc-, állcsont- és szájsebészeti osztályának irodájában beszélgetünk, az asztalon a mohácsi csata szakirodalmi és egyéb háttéranyagok dokumentumok. Nemes doktor szerint a derék Czettritz Ulrikot először is simán ki kellett volna végezni, mivel cserbenhagyta a védelmére bízott uralkodóját — de legalábbis tortúrának alávetni, hogy elmondja, mi történt valójában a fejvesztett meneküléskor, és mi lett II. Lajos sorsa. Elhelyezett olyan mesét eszkalálhatott össze, amelynek semmiféle orvosi és biológiai alapja nincsen. De Nemes doktorék leginkább egy 1926-os szakvéleményen lepődtek meg — amely a csata 400. évfordulójára napvilágot látott emlékkönyv **Gyalóky Jenő** féle tanulmányában jelent meg —, mely megerősítette ezt a mesét. **Kenyeres Balázs**, kora hírneves törvényszéki orvostani szakértője ugyanis elképzelhetőnek tartotta: egy hat-hét hetes, vízben-mocsárban ázott hulla olyan állapotban legyen, hogy egyszerűen azonosítani lehessen.

— Hacsak nincs valami nagyon szembeszökő egyedi jegy a fogazaton, akkor még ma is korábbi röntgenfelvételekre, fogászati nyilvántartásra, foglenyomatra van szüksége az igazságügyi orvos szakértőnek, hogy meghatározza egy halott személyazonosságát — magyarázza **Tolvaj Balázs** patológus. — S a halott nem volt mélyre ásva, ami kedvezett a felbomlásnak.

— Áthidalhatatlan ellentmondás az is, hogy ha nem oszladozik a halott — hiszen a várkapitány ezt állítja levelében —, akkor miért nem ismerték fel az arcáról — fűzi hozzá Nemes István. — Rádásul az ajkon lévő kisebb seb vagy a lábon lévő „jegy” csak friss halotton észlelhető...

Hogy állításukat igazolják, a következő nehéz percekben ötnapos és há-

romhetes vízi hullákról készült fotókat mutatnak a doktorok e sorok felkészületlen lejegyzőjének. Valóban: az ötnapos halott rettenetesen felpuffadt arca, dagadt szemhéja, ujnyi vastag szája azt sem teszi lehetővé, hogy korát, nemét vagy akár a rasszát megállapítsuk. Akit én idősebb, fekete bőrű férfinak nézek, arról kiderül, hogy fiatal, fehér férfi volt. Aki pedig három hete van a vízben, az szétmálló húsával már a teremtés szörnyű karikatúrája...

A két szombathelyi kutató állítása tehát az, hogy képtelenség, ami a Sárfy-levelben olvasható: egy hat-hét hetes halott, még ha csak néhány napig ázott is a vízben, mielőtt elhantolták volna a mocsár szélén, a nyárató melegben a felismerhetlenségig elrothadt volna. Ha pedig elrothadt, akkor nem azonosítható, bármit mondjanak is a szemtanúk. Ha meg nem rothadt el, akkor bizony friss halottnak kellett a dombocská alatt nyugodnia.

Egyik nyugtalanítóbb állítás, mint a másik!

— Nem zárható ki, hogy a király valóban befulladt a megáradt patakba 1526. augusztus 29-én — mutat rá Nemes doktor. — Am a megtalált holttest nem lehetett **II. Lajosé!** És más oka is adódhatott annak, hogy nem találtak a holttesten külsérelmi nyomokat: a nyaki csigolya eltérése, párnával való megfojtás, mérgezés, agyvérzés vagy szívinfarktus...

A kutatók konklúziója, mely már túlmutat az orvostudományon: Czettritz Ulrik nem tudta bizonyítani tanúvallomását, mivel **II. Lajos** holtteste nem került elő, ezért a történészeknek újra kell gondolniuk a merénylet lehetőségét.

Ezeket az állításokat — mely vádak már a mohácsi csatát követő évtizedekben is felmerültek — erősen vitatja **B. Szabó János** történész, a csata egyik legnevesebb szakértője. Alapvetően igen izgalmasnak tartja, hogy valaki orvosi szemmel nézi át a történetírás forrásait, nem egyre ő maga hívta föl munkájuk közben Nemesék figyelmét. Am szerinte a két szombathelyi orvos túl messzire merészkedett, amikor úgy fogalmaznak, hogy az a holttest, amelyet **Mária királyné** emberei megtaláltak, nem lehetett a csata után balesetet szenvedő királyé. Vizsgálatuk eredménye a történész szerint egyike a lehetséges hipotéziseknek, ám nagyon bizonytalan ez a történet, amelyben sok a változó. Mára elvesztek **II. Lajos** földi maradványai — bár a királyt ünnepélyesen eltemették Székesfehérvárott, de csontjai elkeveredtek a bazilikában talált összes többi emberi maradvánnyal —, így nincs mit vizsgálni.

Nem tudjuk, meddig és milyen vízben volt a halott, sem azt, mikor temették el először. Nem ismerjük az akkor uralkodó időjárási körülményeket sem, amelyek jelentős hatást gyakorolhattak a holttest bomlására. **B. Szabó János** úgy véli, Nemes doktorék rendre azokat a tényezőket választották ki, amelyek az ő elméletüket támasztják alá.

— És az nem lehetséges, hogy a forrás valóban „hazudik”, és a halottat megtalálók kegyeleti-vallási okokból egyszerűen megszeépítették a történetet? A király teste már tényleg feloszloban volt, de valamilyen jegy alapján mégis felismerték?

— Természetesen ez is lehetséges! — feleli kérdésünkre a történész. — A **II. Lajos** maradványainak megtalálásáról készült beszámolót átszöheti a korabeli szentkultusz egyházi hagyománya is, amely szerint a szentek holtteste nem rothad el, nem bűzlik, sőt illatos. A király testének felfedezéséről később olyan képek is születtek — mint afféle világi témájú „szentképek” —, mintha **Krisztust** találták volna meg. Ezzel együtt reális feltevés, hogy van orvosi magyarázat is e jelenségekre.

B. Szabó János szerint azonban a két orvos teóriájának legfőbb cáfolata, hogy a Szapolyai János és Habsburg Ferdinánd között dúló hatalmi harcban, a polgárháborús helyzetben kegyetlenül kihasználták volna a vetélytársal szembeni propagandában, ha merénylet, királygyilkosság történt volna. De nem éltek ezzel. Ha pedig holttestcsere volt, arról több ember tudott volna. **Mária királyné, II. Lajos** felesége élete végéig a nyakában hordta azt az arany szív medált, összetartozásuk jelképét, amelyet a halott királynál találtak — mivel meg volt győződve arról, hogy az férjéé volt.

— Nem tartanak attól, hogy összeesküvés-elméletek barkácsolásával vádolják meg őket? — kérdezem Nemes Istvántól és Tolvaj Balásztól.

— Nem, mert véleményünket eredeti és történészeink által hitelesnek tartott dokumentumok, valamint **Gyalóky Jenő** hadtörténelmi helyzetértékelése alapján, az orvosi vonatkozásokat elemezve készítettük el — felel Nemes István. — Az 1926-ban bezáródott történelmi ajtó kinyitottuk, azon most már a történészeknek kell belépniük és továbbhaladniuk.

Ennek szellemében idén augusztusban a budai várban orvos-történelem konferencia vitatja meg az új téziseket. És a két doktor következő „páciens” egy másik rejtélyes halott, **Zrínyi Miklós** lesz.

Margittai Gábor
(Magyar Nemzet)

BELLA MARINA

magyarul beszélő ügyvéd

Forduljon hozzám bármilyen törvényes ügyével

Ingatlan adás-vétele és bérlete

Ingatlan vétel finanszírozása

Végrendelet készítése, végrehajtása, megtámadása

Örökség ügyek

Válóperek és családi ügyek

Követségi hitelesítés

Suite 2, Level 7 / 221 Queen St. Melbourne 3000

CAULFIELDI IRODÁMBAN is fogadok ügyfeleket

Telefon 9505-4999

Fax 9505-4899

E-mail: marina@bellalawyers.com.au

MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, Ilosvay-Egyed Katalin, 19 High St. Gladesville, NSW 2111. Tel.: (02) 9879 6496, Mobile: 0414 740 079 E-mail: hcnsww@outlook.com Honlap: www.hungarians.org.au — Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103. — Magyar Ház, 1-5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T.: 9759 6974, — Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Fax: 9626 5756 —

Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469. — Ausztrálai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789.

Társadalmi és érdekközösségi szervezetek:

Hungarian (Magyar) Social Club, 706-708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 9610 6226, Fax: 9610 0123.

Bajtársi szervezetek

Független Magyar Szabadságharcos Szövetség Ausztrália, v. Bene Ferenc elnök. FMSZSZ P. O. Box 10. Helensburg, NSW. 2508. Tel./Fax: 4294-1919.

Magyar egyházközösségek és lelkészek:

Ft. Lédeczi Dénes, katolikus lelképásztor, 51-59 Allawah Street, Blacktown, NSW 2148; Telefon: (02)9622-1125, Mobil: 0418135020; email: ledeczidenes@gmail.com — Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 4751-7860, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydney@yahoo.com.au Cím: 114 Hamrun CCT, Rooky Hill 2766.

Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Katona Rózsa, Tel.: 9750 2792. — Bankstowni Állami Magyar Középiskola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Sólyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Homebush West, Tel.: 9764 1687. — Maci Klub Magyar Játzócsoporthoz, Cserkészotthon, Melville Reserve, 52 Hampstead Rd. Homebush West, NSW 2140. Péterffy Réka Tel: 4751-7860, Hegyi Vanda Tel.: 4732-5020. vagy 0407-412-622.

SZAKMAI CÍMTÁR**Külképviselet**

Magyar Nagykövetség, Cím: 17 Beale Crescent, Deakin, ACT 2600. Email: consulate.cbr@kum.hu

Internet:

www.mfa.gov.au/emb/canberra

Telefon:

(02) 6282 3226 és (02) 6282 2555

Fax: (02) 6285 3012

Nyitva: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 09.30 – 16.00 óráig, előzetes telefon bejelentkezés alapján.

Cukrászat:

Sweet Kiss Cake Shop, 343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031, T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop,

157 Bondi Rd. Bondi 2026 (Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

Éttermek

Bondi Cosmo Hungarian Cafe/Restaurant Tuesday to Sunday Ph: 9369 3425 212 Bondi rd Bondi

Corner 75 magyar étterem

75 Frenchmans Rd. Randwick NSW 2031 Tel: 9399 5712

Motel:

Tarcutta Halfway Motor Inn (Magyar vezetés alatt), Hume Highway, Tarcutta. Tel.: (02) 6928-7294, Fax: (02) 6928-7128.

Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits 9 Brisbane St. Darlinghurst 2010 Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

NAPELEMEK felszerelése magánházaikra, vagy cégek épületeire egész Ausztráliában SUNOVA ENERGY 0412-358-460 (Géza)

Orvos:

Dr. Halász Elisabeth GP, 170 A Wardell Rd. Dulwich Hill, 2203. Tel.: 9559 2511.

Orthopéd Sebész

Dr Szomor Zoltán, Térd, csipő és egyéb mozgásszervi betegségek sebész kezelése Tel: [02] 8568 6700 12-14 Ormonde Pde, Hurstville 2220 www.sydneyhipandkneesurgeon.com.au

Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd. Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.) 36-38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147 T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

Tolmács, Fordító:

Bárány Márta, Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340

Állami tolmács és fordító

Szabó Éva Van Steenwyk Tel.: 02-9427-1160 Mobile: 0418-420-236

Ügyvédek:

Esther Simons, 19 Birrel St. Queens Park, NSW 2022 (Bondi Junction) Tel.: 9387 6382, Fax: 9369 5457

A. B. Török & Company, Level 1. 9 Burwood Rd. Burwood 2134. Tel.: 0419428933, Fax: 63550243.

Gellert Róbert ügyvéd és közjegyző

Lang Gellert & Co 9 Bronte Rd. Bondi Junction 2022 Tel: 9389-7355, Fax: 9369-5342 E-mail: robert@langgellert.com

Tévé antenna szerelő DUNA tévé és egyéb digitális antennák, csatornák beállítása. Telefon: Géza 0412-358-460**HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK -**Egy brit történész különösen kódfejtés után fedezte fel **Shakespeare** egyetlen életében készült portréját egy 16. századi botanikai könyv címlapképén.Mark Griffiths néhány évvel ezelőtt kezdte tanulmányozni az **I. Erzsébet** korában élt botanikus, **John Gerard** munkáját és öt évvel ezelőtt bukkant rá Gerard egy 1598-as növényzeti és növénytörténeti könyvében Shakespeare feltételezett portréjára. A képen egy szakállas férfi látható babérokoszorúval, virág- és zöldségmotívumokkal körbevéve. Azonosításához Griffithsnek egy sor **Tudor-kori** rejtvényt, titkosan írt monogramot és egyéb heraldikai motívumot kellett megfejtenie. A legfontosabb kulcs a kép alatt volt elrejtve.Felfedezése óta majdnem öt év telt el, azonban Griffiths eddig titokban tartotta elméletét, mivel először minden lehetséges módon cáfolni próbálta feltételezését, miszerint ez az egyetlen olyan kép a drámaíróról, amely még életében készült. Miután kimerített minden lehetőséget, most nyilvánosság elé állt és a szakértők máris „**az évszázad irodalmi felfedezésének**” nevezik a portrét.

Griffiths mindössze annyit reagált, hogy „nehéz elhinni, hogy valaki, aki ilyen híres és világszerte ismert, még ilyen hosszú ideig rejtve maradt.”

* * *

Az ukrán toborzóirodák alaposan megkeseríthetik a frissdiplomások örömeit azzal, hogy akár az ünnepélyes diplomaosztó helyszínén kézbesítik a behívókat.

Kezdetben egy főiskolai hallgató által terjesztett kacsaanak vélte mindenki, de a minap már a Hadkiegészítő Parancsnokságok illetékesei is megerősítették az interneten terjedő rémhírt. Eszerint a ukrainai főiskolák és egyetemek végzősei akár közvetlenül a diplomájuk „mellékleteként” is megkaphatják a sorkatonai behívójukat vagy a mozgósítási parancsot.

A diplomaosztóval egybekötött behívóosztás jogosságát a Kárpátalja Megyei Hadkiegészítő parancsnokhelyetese azzal indokolta, hogy a végzős fiatal emberek a tanulmányaik befejezésének pillanatában automatikusan elveszítik a kötelező katonai szolgálat alóli mentességüket. Az ünnepség alatt vagy közvetlenül utána kézbesített behívók azonban nem jelentenek

Európai szolidaritás

(Első rész)

65 évvel ezelőtt a francia külügyminiszter **Robert Schuman** egy Deklarációt olvasott fel, ami az Európai Unió születésének nevezhető. Ahogy erre **Ashora Mody** a Bruegel „think tank” munkatársa rámutat az európaiak a második világháború borzalmaitól megint megtanultak együtt dolgozni és egymással beszélni.

Ma a görög probléma egy kihívás az európai együttműködés és összhang számára. Egyesek szerint ez nem egy

európai gond, hanem egy görög gond, ez előbb utóbb megoldódik, és minden vissza a régiibe.

De Mody szerint ez egy hibás felfogás. A görög probléma nem fog eltűnni, de a legnagyobb baj az, hogy az európai egyesülést egy nem kezelhető pályára helyezte. Azok a „megoldások” — további megszorítások, elbocsátások, fizetés és nyugdíj csökkenések, privatizáció, és adó emelések amiket a hellén állam hitelezői követelnek a hosszú távon nézve helyesek, de az adósság-deflációs spirál rövid időn belül megsemmisíti a görög gazdaságot.

Görögországot soha nem lett volna szabad beengedni az euró zónába, de az igazi probléma az euró zóna szerkezete.

Schumant idézve: „Európát nem lehet egy csapásra megteremteni, egyszerűre, egy egyszerű terv szerint. Ez csak kézzelfogható vívmányokkal építhető.”

Ez a felfogás nagy sikerrel járt 1957-ben amikor a Római Szerződés alapján az európai nemzetek megnyitották a határokat és tömegével jöttek létre a kereskedelmi kapcsolatok a cégek és a polgárok között. A Római Szerződés sikerült mert összehangolta a nemzeti érdekeket — a nemzetek és polgáraik mind nyertek az erősített kereskedelemről.

De, Mody szerint az euróval a nemzeti érdekek összeütköztek. A közös pénzügyi politika egyeseknek kedve-

azonnali besorozást, csupán tájékoztató jellegűek — állítja.

Petro Nevezselij őrnagy elmondta, hogy semmi kivétialót nem lát abban, hogy a hadsereg a lehető leggyorsabban próbál információkat szerezni a hadköteles személyekről. A főiskolák végzőseinek egyébként is tisztában kell lenniük azzal, hogy az oklevelük átvételét követően mihamarabb és önként kell jelentkezniük a lakhelyük szerint illetékes katonai nyilvántartó irodában — közölte a parancsnokhelyettes.

* * *

Miközben az Európai Unió tagállamai az új migrációs kvótákon vitáznak, az Európai Bizottság a harmadik országból származó, magasan kvalifikált szakemberek hatékonyabb idecsábításán dolgozik.

Az európai ember egyre hosszabb ideig él, viszont kevesebb gyermeke születik. A következő évtizedekben a nyugdíjasok száma jelentősen növekszik, az aktív korúak aránya csökken. Míg ma négy munkavállaló jut egy nyugdíjas, 2060-ra már éppen ennek a fele, két aktív európai munkavállaló tart majd el egy 65 éven felülit. A május elején megjelent, „Jelentés a népesség előregedéséről” című uniós kiadvány legfontosabb megjegyzései ezek, rávilágítva arra, hogy az európai fejlődés jelenlegi üteme nem fenntartható. A következő negyvenöt évben ugyan három százalékkal, vagyis 507-ről 523 millió főre nő az unió lakossága, a munkaképesek aránya azonban 4,4 százalékkal csökken. Egyértelmű, milyen hátrányosan érinti mindez az európai gazdaságot, amelynek egyre nagyobb szüksége lenne magasan képzett szakemberekre. Nem véletlen, hogy a napokban **Jean-Claude Juncker**, az Európai Bizottság elnöke hangsúlyozta, az unió tagállamai mun-

zó, másoknak nem. Ugyanakkor mindig fennállt az a kockázat, hogy egy nemzet kénytelen egy másik nemzet számláját kifizetni.

A Római Szerződés egy „vízszintes pályát” hozott létre ahol a játékosok egyenlők voltak. Az euró zónában egyes játékosok „egyenlőbbek” mint mások, — a pálya felbillent.

Ha minden marad a régiiben a görög helyzet romlani fog, és hasonló krízisek más euró zóna országokban is várhatók.

De Mody tanácsa szerint most visszafelé kell egyet lépni, és fel kell lazítani az európai kapcsolatokat. Ahogy Schuman mondta: „Európát nem lehet csak egy egyszerű terv szerint felépíteni.” A feladat egy tényleges szolidaritás megteremtése és nem egy törékeny ölelés kierőszkolása. Az új elrendezésben vissza kell szorítani az ellenőrző központosított hatalmi kapcsolatokat korrozív hatalmát. Engedjék meg minden nemzetnek, hogy maga határozza meg prioritásait.

Üzenni kell azoknak a magán hitelezőknek, pénzintézeteknek, hogy a felelőtlenül kibocsájtott kölcsönök veszteségeiért csak ők és nem az adófizetők felelősek.

Az euró bevezetésének háttérét megvalósítását **Phillip Bagus** spanyol történész „The tragedy of Euro” című könyvében írta meg. De erről majd legközelebb.

(Folytatjuk)

Kroyherr Frigyes**Melbourne-i Konzuli Iroda elérhetőségei:**

Cím: 123 St. Georges Rd., Nth. Fitzroy, VIC 3068

(Bocskai Központ)

E-mail: consulate.mel@mfa.gov.au

Honlap:

www.mfa.gov.au/kulkepviselet/melbourne/hu

Bejelentkezés előzetes időpontfoglalás alapján munkanapokon 13:00-16:00 óra között az alábbi telefonszámon: (03) 9486-3397

Az életre keltett tegnapelőtt

Egy freudinak is mondható sajtóhibával indul A mi magyar adásunk kötet (Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2014): 1985-1969. Igen, így, fordítva.

A mi Magyar Adásunk bEz a tudatalatti baki, mivel a szerzőhármast — Józsa Erika, Simonffy Katalin és Tomcsányi Mária — saját és egykori kollégáik emlékeinek megidézésével valójában életre keltik Csipkerózsika-álmából a tegnapelőtt — számunkra — egyik legfontosabb mozzanatát, A MAGYAR ADÁST.

1969-ben kezdődött, aki akkor született, az már a középkorúság éveit kopatja. Mi, régebbiek viszont nagyon jól tudjuk, mit jelentett a futótűzként terjedő hír, hogy az ország egyetlen tévéadója magyarul is fog sugározni. Sokan nem is hittek benne, gondolták, ez is afféle álhír, hogy nyugtatgassák a kedélyeket.

Másfél évvel azelőtt, 1968 májusában sepegt végig Európán és alig-alig hagyott érintetlenül bárkit is a Párizsból indult diákmozgalom: a legendás Charles de Gaulle tábornok kormánya belebukott — nálunk inkább csak összehajló fejek puszogtak ezt-azt.

Gondoltak volna valami veszélyre a magyar adást (is) kötőlő elvtársak? Ők tudják, de tény, hogy beindult. Előbb heti két alkalommal, csütörtök délután és vasárnap délelőtt, összesen háromórnyi műsorral, később viszont áttértek a hétfő délutáni adásblokkra.

Ez lett aztán az — a szó szoros értelmében vett — „égi” manna, ami az antennákon keresztül képernyőre varázsolva beteljesítette a Királyhágó és a Keleti-Kárpátok közt élő magyarok álmát: a tévében anyanyelvükön hallhatták mindazt, amit a cenzúra kegyességének jóvoltából meghallaniuk engedtetett. A partiumi-bánsági tévézők aránylag ritkán szegeződtek hétfő délután a karosszékhez, hiszen minimális erőfeszítéssel a budapesti adást nézhették. De ez most nem a „kivételekről” szól, ahogy annak idején sem ők voltak az elsődleges célközönség, hanem azokról, akik számára készült a műsor.

A kötet hátsó borítóján a három szerző nagyon találó gondolatait idézik: „Heti háromórás intézmény — a hetedik magyar hetilap, a hetedik erdélyi magyar színház, vagy a romániai magyar panasziroda, vagy a nép ügyvédje, vagy erdélyi magyar koncertiroda, vagy inkább mindez együtt akart lenni és részben volt is a Román Televízió 1969-től sugárzott magyar nyelvű műsora (nekünk és akkor mindenkinek A MAGYAR ADÁS).

Hát legalábbis Bodor Pál azt hitte, akarta és vele együtt mi mindannyian, akik ideig-óráig, évekig vagy hónapokig a csapatában játszhattunk” — emlékszik vissza Tomcsányi Jakab Mária. Simonffy Katalin inkább kérdezőgeti régi önmagát: „A nézők bizalmát és szeretetét élveztük. Hittük, hogy bajba jutott emberek tudunk segíteni, hogy beleszólhatunk a rázós ügyekbe... Történelmet írtunk képpel-hanggal? Úttörők voltunk, sors- és ízlésformálók? Nagyon különbözőek és mégis összeillők, békülékenyek és haragtartók, hangyaszorgalmúak, bohémek, megfontoltak, szálakat összebogozó és kioldó búvésztársak, közönségi és egyéni érdekek között egyensúlyozgató kötél-táncosok.”

Bemondó (is) lévén, Józsa Erika volt az egyik legismertebb arca az adásunk és az már a városi legendáriumhoz tartozik, hogy talán miatta lett divatnév

Könyvpiac

a Székelyföldön az Erika. Nem véletlen, hogy ő a következőket írta: „Nem hiszem, hogy sokszor fordult elő a világon hasonló eset, hogy egy kis tévéműsor, mely egy országon belül egy kisebbségnek sugároz heti pár órányi műsort, ekkora befolyással lett volna sajátos kulturális értékeinek nemcsak megmaradására, de sok esetben már a kialakulására is. Ez volt a mi adásunk, a Magyar Adás!”

A három szerző írásain kívül a kötet tartalmazza Aradits László, Bodor Pál, Boros Zoltán, Csáky Zoltán, Csép Sándor, Fischer István, Galbács Pál, Gálfalvi Zolt, Huszár Irma, Huszár Sándor, Illés József, Killár Kovács Katalin, Kovács Levente, Labancz Frida, Mag Péter, Máthé Éva, Miklós Pataky Georgina, Rostás Zoltán, Rostás Emilia, Sugár Teodor és Tömöry Péter vallomásait — aki régebbiről vagy újabbán hallott róluk, azoknak azért ajánlom olvasásra, akinek maga A MAGYAR ADÁS már tegnapelőtt jelent, annak pedig éppen ezért hívom fel rá a figyelmét. És nem utolsó sorban a holnapi könyvtechnikát megellegező, a hírtévék bréking nyúzóhoz hasonlóan „futó” lapalji jegyzetek-megjegyzések újdonsága miatt is.

A mi magyar adásunk. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2014

Molnár Judit

A Helikon neve a magyar könyvpiacra egyet jelent a hagyománnyal és a humán ismeretterjesztéssel, valamint a jó értelemben vett konzervatív értékmentéssel és értékközvetítéssel. A kiadó ma a dinamikus Libri kiadói csoport tagjaként működik, és továbbra is olyan kultúrtörténeti csemegéket kínál, amelyek egyedi pozíciót jelölnek ki számára. Márai Sándor, Kós Károly és Mindszenty József kapcsán számos meglepetés várható a következő időszakban is, ezekről beszélgettünk a kiadó szépirodalmi vezetőjével, Kovács Attila Zoltánnal.

— Nemrég ért véget a nemzetközi könyvfesztivál. A mai könyvpiaci és gazdasági helyzethez mérten sikert vagy kudarcot hozott a kiadónak az esemény?

— Sikeres volt számunkra, de tény, hogy visszafogottabb volt a kereslet, mint tavaly vagy tavalyelőtt. A fesztiváli visszaesés egyébként a teljes kiadói csoport kínálatában nem feltétlenül mutatkozik meg, hiszen a Libri-csoport idén nagyjából ötszáz címet jelentet meg. A Helikon is több könyvvel jön ki idén, ráadásul van új sorozatunk is, a Helikon Zsebkönyvek, az ennek keretében kiadott címek száma a könyvhétre el fogja érni a tizenkettőt. A klasszikus életművek kiadása sem áll meg, és ugyanúgy kínálunk idén is művelődéstörténeti kuriózumokat, de az biztos, hogy óvatosan kell tervezni a mostani piaci viszonyok között, vagyis nem minden irodalmi szenzáció, felfedezés vagy novum lesz automatikusan könyv is, lévén el kell adni aztán.

Köszvény és közélet a Márai-házaspár életében

— Közel három éve vált a Helikon a Libri-csoport részévé. Mennyire sikerült átmenteni az új viszonyok közé a régi kiadói arculatot?

— Annak idején létezett egyfajta teljesség a kiadó kínálatában, különös tekintettel az ismeretterjesztés, szebb

nevének az általános művelődéstörténet terén. Hozzávetőlegesen ez ma is megvan, és a kimutatások szerint még mindig mi adjuk ki a legtöbb könyvet az egészséges értelemben vett nemzeti-konzervatív oldalon. Ezzel a megfogalmazással is vigyázni kell azonban, hiszen épp az egyik kiadatlan Máraiszöveg kapcsán fogalmazta meg nemrég egy irodalomtörténész ismerősöm, hogy az a fajta nemzeti konzervativizmus, amely a Márai-életmű most kiadott, korábban nem olvasható darabjai kapcsán körvonalazható (Hallgatni akartam; helyreállított Egy polgár; Föld, Föld!; Fedőneve: Ulysses), az nem azonos a mostani mindenféle nemzeti apostolok vesszőfutásával. A Helikon egyébként a Libri-csoport legidősebb tagja, és ez a hagyomány sok mindenre is kötelez is bennünket. Ez persze kötöttséget is jelent, amit a tervezés során mindig figyelembe kell venni. Mi az, amit az olvasótáborunk befogad, és mi az, amit nem? Hol vannak a megújulás pontjai? Mi az, ami már elhanyagolható? Afféle Szent Ágoston-i dolog ez: megszüntetve megőrizni. Persze nyitunk mi is részlegesen a kortárs irodalom felé, a külföld felé, elég csak említeni, hogy mi adtuk ki például Pion István kötetét is, most készül Térey-műfordításkötet, s lesz Sissi-életrajz a tengerentúlról és vadiúj Baricco innen, az öreg kontinensről. A legnagyobb előnyünk azonban továbbra is a nagy hagyatékok gondozása terén van.

— A kiadó egyik védjegye a Márai-életműsorozat. Mennyire erős ma a hazai Márai-kultusz?

— Ismét erősödik. Ennek az egyik oka, hogy viszonylag sok az új anyag, hiszen gyakorlatilag most először történt meg, hogy filológiai értelemben valaki belenyúlt az életműbe, vagyis engedélyem van kutatni a hagyatékból. Másrészt nem olyan régen újult meg maga a Márai-sorozatunk is, amely miatt eleinte kaptunk hideget-meleget. Az eltelt másfél év viszont megmutatta, hogy mégiscsak jó lépés volt ez, és azt jelzi, hogy időnként tényleg szükség van ilyen megújulásra. A helyreállított Márai-kötetek, az új kiadások vagy a bédekkersorozat komoly érdeklődést váltottak ki. A publicisztikai részt lezártuk, ilyen kötetet már nem szándékozunk kiadni, viszont folytatódik a Szabad Európa Rádióban megjelent írásait tartalmazó Fedőneve: Ulysses kötet, és hátravannak még a Candidus álnéven publikált művek publikálása, ahogy vannak még füveskönyv-ötletek is a tarsolyban. Sőt, nemrég otthon voltam Erdélyben Márai 1942-es anyagaiért is.

— A következő Márai-kötetek tartogatnak meglepetéseket, módosíthatnak az író közismert portréján? — Irodalmi szempontból biztosan érdekes kiadvány lesz a levelezést tartalmazó kötet. Jelenleg 204 levél található a hagyatéki dobozokban. Kérdés, hogy milyen megoldást választunk: megkeressük-e például a párleveleket is? Ami igazi egy nagy dobás lehet, az a felesége, Matzner Ilona, vagyis Lola naplójának a közzététele. Ez a napló nem kevesebb mint 299 füzetből áll, ami elsőre ijesztő mennyiségnek tűnhet, de Lola nagy betűkkel írt, így összességében befogadhatónak tűnik. És az övé egy külön történet, hallatlanul sok olyan információt hordoz, amely az olvasó számá-

ra is érdekes lehet. Már az első szó, amelyet az egyik találmásra felütött füzetben láttam, Illés Endre, a Szépirodalmi Kiadó igazgatójának a neve volt, úgyhogy már innen tudtam, ezek a feljegyzések nem csak a privát ügyekről szólnak. Persze ilyen részek is vannak, hiszen Lola ír közzvényről, veszekedésről, a mindennapokról is. Az emigrációs évek megörökítéséről van szó, hiszen a napló 1948-cal indul. Számítalan esetben ráadásul a napok egyeznek a Márai-napló dátumaival, ami érdekes nézőpontot és kiegészítést kínál. Viszont sokáig tart majd a feldolgozás, mert nehezen olvasható szövegekről van szó, de alakul a csapat a Kassa-Helikon-tengelyen. És még egy Lola-érdeklődés van készülöben: már idén őszre a Lola-bédekker, miután Kassán előkerült a családi fotóalbum, és Ötvös Anna feldolgozta a Matznernek történetét.

Először itthon: Mindszenty teljes önéletrajza

— Szintén jelentős visszhangot váltthat ki a tervezett Mindszenty József-életrajz is. — Ez a könyv annyiban kötődik a Márai-szállhoz, hogy az egész ötlet Torontóban vetődött fel Gaál Csaba, a Márai-örökös lakásán. Az az 1974-es kiadás, amelyet a világ és részben a magyar olvasóközönség ismerhet — hiszen először szamizdatként jutott el hozzánk, majd a rendszerváltás környékén ki is adták —, a Vörösvári Kiadónál jelent meg először, Gaál kiadásában. Aki felvetette, miközben a kiadatlan Márai-szövegeket rendezgettük, hogy ezt a Mindszenty-életírást ki kellene adni, de csak abban az esetben, ha sikerül megtalálni a csonkítatlan változatot. Aztán idén tavasszal eljuttottam a Mindszenty Alapítványhoz. A könyvhétre megjelenő kötetet nyugodt szívvel lehet kritikai kiadásnak is venni, hiszen a nyolcszáz oldalas szöveghez mintegy ezerháromszáz lábjegyzet tartozik, hozzájuk az összes szövegvariánst — ahogy a Márai-szövegek kapcsán —, káprázatos fotóanyag kíséretében, ami szintén első közlés.

— Kós Károly életművét is gondozzák. Mennyire sikerült visszahozni az ő személyét a köztudatba?

— Úgy érzem, hogy teljes mértékben. Kós esetében szét kell választani az életművet az ismeretterjesztő és a szépirodalmi művekre. Ami a könyvpiacra megjelent az utóbbi húsz évben tőle, Magyarországon és Erdélyben párhuzamosan, azok főként szépirodalmi művek. Tavaly jelentettük meg az életrajzot, amelyet korábban csak Erdélyben adtak ki, a rendszerváltás körüli időszakban, igaz a mendemondák szerint ebből jutott be az anyaországba is, de ettől még lényegében a mostani volt az első magyarországi kiadás. Ez az újdonság erejével hatott tavaly, és sikeres kiadványnak bizonyult. Most következik az Erdélyi kiadása, ebben hatvan eredeti litográfia és színes rajzot is talál majd az olvasó. Ez a könyv 1929 óta, az Erdélyi Szépművészeti Társaság kiadása után egyszer sem jelent meg. Őszre készül a Sztambul, amely szintén soha nem volt még kiadva az 1918-as első közlés óta — nem csoda, hogy antikváriumokban várolistán is sok tízezer forintért lehet csak hozzájutni —, hasonlóképp a Kalotaszeg és a Kalotaszeg néprajza című kötetekhez. És természetesen nem marad ki a Varju nemzetség és Az országépítő sem.

— Nemrég egy örvendetes meglepetés sikert is elkönyvelhetett a kiadó, hiszen annak ellenére, hogy a honfoglalók viselete szakmunka, népszerűnek bizonyult a szélesebb olvasóközönség körében is. A könyv egy sorozat része,

mi lesz a következő kiadvány? — Ez valóban sikertörténet, amelyben a kiadó az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont őstörténeti témacsoportjával osztozik. Különösen annak fényében öröm ez a pozitív visszajelzés, hogy — főleg a politika „játékony” hatására — a tudomány területére is betette a lábát a bulvár és a végzetes megosztottság. A honfoglalás-sorozatunk a legújabb kutatásokat kívánja felmutatni. Következő kötete a könyvhétre fog megjelenni, és jó eséllyel már a többértelmű címe is ki fogja verni sokaknál a biztosítékot: Magyarok a honfoglalás korában. A sorozatot életre hívó vezérelv egyébként a következő: a legfrissebb kutatások mentén publikálni a hitelt érdemlően leginkább bizonyított magyar őstörténetet.

Megkóstolni Erdélyt

— A Helikon Zsebkönyv ötlete hogyan merült fel? — Ha az olcsó könyves szegmensét nézem a könyvpiacnak, akkor nagyon szomorú az összkép. Rossz fordítások, hevenyészett szerkesztés, kérdéses jogdíjak, önkényesen csonkolt alapművek és klasszikusok, vállalhatatlan antológiák s a többi. A célunk ezzel a sorozattal éppen az, hogy kicsit rendet vágjunk ebben a káoszban. A zsebkönyveinkkel azt kínáljuk, hogy az olvasó versenyképes áron, nagyon szép kivitelben, gondosan válogatott szövegeket vihet haza egy doboz cigaretta árértékért. A címlista összeállítása okozta a legnagyobb nehézséget, hiszen nem könnyű meghatározni, mi tartozik például az alapműveltséghez tartozó szövegek körébe, ráadásul a terjedelmi korlátokat is figyelembe kell venni. Nem akarom előlőni előre a poénokat, de többféle újszerű antológia is készül a sorozatban, egyebek között magyar szerzők műveiből is, ahogy „kortárs” nagyagújuk egy-egy műve is megtiszteli a sorozatot (Márai, Hesse, Baricco, Tamási).

— Milyen meglepetésekre számíthatnak még a közeljövőben az olvasók?

— Kiemelném a hamarosan megjelenő Verses könyvet a Márai-életműveltség sorozatból, amelyet a diktatúra rögtön bezúzatott 1945-ben. Ez elég lehangoló látéletet ad mindarról, ami a háború alatt zajlott. Erdélyhez és némiképp Bánffyhoz kötődik a másik érdekesség is, ez nem más, mint báró Bornemissza Elemérné Szilvássy Karola könyve, amely szintén először jelenik meg Magyarországon: Receptek — Az erdélyi főúri konyha titkai. Az egész erdélyi főúri gasztrókultúra kapcsán ugyanis egyetlen szakácskönyv jelent meg annak idején. A szerzőt egyébként olyan alakként őrizte meg az emlékezet, mint aki nélkül fű nem nőtt Erdélyben, vagyis egy igazi nagyvilági, műpártoló dívároló van szó. A szakácskönyv egy füzet, amely az egyes erdélyi kastélyok szakácsainak és a társaság elbeszéléseinek az alapján állt össze. Azaz ezek tényleg megfőzhető ételek. A könyvet művés díszkötetként, elfestett gerinccel jelentetjük meg. Jön a Hankiss-Lengyel Kétszög párhuzamos önéletrajzkötet, s a kitelepítések története sem elhanyagolható munka: az Amerikában élő Széchenyi Kinga mintegy hétszáz oldalas kötete, a Megbélyegzettek egyszerre kordokumentum és dráma, amely nem hagyja szó nélkül az olvasót. Jurij Poljakov fergeteges szatírája, a Bukottak égboltja és Mircea Eliade erotikus regénye, a Maitreyi is újdonság szó szerint, mivel első kiadások.

MAGYAR SZEMMEL AZ ÍREK SORSTRAGÉDIÁJÁRÓL – 1837-BEN

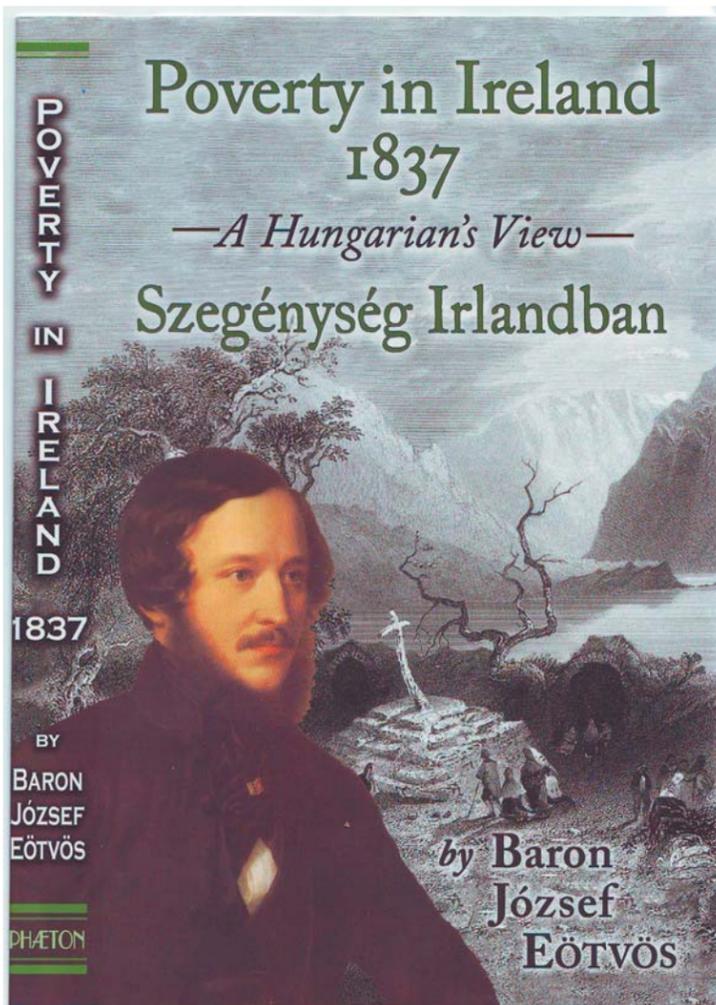
Poverty in Ireland 1837 — A Hungarian's View — Szegénység Irlandban by Baron József Eötvös. Translated from the Hungarian Paul Sohar and László Bakos. Forward by Tamás Magyarics. PHAETON Publishing Ltd. Dublin, 2015. XX +180 p. ISBN: 978-1-908420 -- 20-6.

Több, mint 170 év múltán — a PHAETON Kiadó és a MAGYAR NEMZETI BANK jóvoltából — megjelent báró Eötvös József: Szegénység Irlandban c. könyve teljes angol —, illetve első kétnyelvű kiadása Írországból. A vonzó borítóval fedett, keménykötésű, szép kiadványban a korabeli ír-magyar kölcsönhatásokról — a szerzőt és életútját bemutató kitűnő előszavában — Magyarics Tamás történész, nagykövet tájékoztatja az olvasót. Figyelmet érdemel az eligazodást segítő gazdag illusztráció is; Eötvösről, családjáról, kortársairól, munkáiról....

A kétszáz oldal terjedelmű könyvből 160 kétnyelvű oldalt tesz ki maga az Eötvös-mű „Poverty in Ireland 1837 — A Hungarian's View —”, illetve az ír szegénységet elemző társadalomrajznak eredeti magyar változata. Páratlan bravúr e kétnyelvű megoldás, hiszen a két fordító: Paul Sohar és Bakos László Eötvös olykor retorikai jellegű, archaikus stílusát — a Kiadó közreműködésével, széleskörű olvasótábor megnyerésére törekedve — közérthető, mai angolra ültette át, kiválóan. Nyereség ez a kétnyelvű könyv, amely az angol nyelvterületen élők, kiváltképp a hetvenmillió ír diaszpóra számára, hiszen történelmükről, elődeikről, múltjukról fontos tényeket, tanulságokat hordoz. De hasznos e kétnyelvű kiadás az angolul tanuló magyaroknak is, oly gondosan tördelt, harmonikus, jól követhető mindkét szövegtükör.

Eötvös írása drámai erővel, tudósi alapossággal, a szenvedő ír katolikus szegénypopuláció iránti szolidaritással ábrázolja az évszázadok óta regnáló angol-szász uralom nyomorúságot teremtő és termelő hatását Irlandban. Rendkívül gazdag forrásanyagra, valóságismeretre épül.

Az író, aki a börtönviszonyok tanulmányozása miatt nyugati tanulmányútra kelt 1836 nyarán, az Európa-szerte ismert Daniel O'Connell fáradhatatlan küzdelme vonzotta a távoli szigetre. Az ír politikus — aki 300 év után első katolikus képviselőként 1829-ben bekerült az angol parlamentbe —, az erőszakot elutasítva, jogszerűen harcolt az ír katolikusokat sújtó diszkriminatív törvények visszavonásáért, módosításáért. A torz birtokviszonyok, embertelen kizsákmányolás, igazságtalan adók elleni tiltakozása támogatókra talált Európában. Eötvöst is megnyerte a „szegény, elmés, jószívű” ír nép pártfogójának. Megírta róluk e művét, amelyben — fölhasználva az írlandi szegénység helyzetét vizsgáló bizottság friss jelentését, idézve sok-sok sajtóhíradást — diagnózist készített az ottani állapotokról. *Keresi; honnan ered a nagy különbség „a két testvérország” között, amely egy kormány alatt él?* „Anglia a közjólét képét mutatja az idegennek, Irlandban a nemzet koldul.” A történelmet, főleg

az angol hódítás hatását áttekintve: a VIII. Henrik által 1536-ban megszállt, szuverenitásától megfosztott ország elnyomását, az ír asszimilációs hajlandóság hiányát, a kiváltságos brit protestánsokat, a kizsákmányoló földbirtok- viszonyokat, a túlnépesedést, az írek, katolikusok kirekesztését a közigazgatásból, az ellenük hozott törvényeket jelölte meg az ottani szegénység fő okaiként. Bemutatja ezek tényadatait, szociológiai jellemzőit, társadalmi megnyilvánulásait. Elemzi és indokolja az írek szabadságküzdelmét, lázadásait.

Érzékletes kontrasztokkal ábrázolja az Anglia és Írország közötti különbségeket. Így pl. az évszázadok óta tartó angol földrablás után Írország földterületének alig egytizede maradt ír tulajdonban. Az ír földművesek zöme éhbéért dolgozik, az angol nagybirtokos kaszt nyomasztó árnyékában vegetál. Az angol iparvárosok munkásainak 70%-a akkortájt ír menekült volt. Az angol munkás évi 33 fontot keresett, míg ír társa csak 5 fontot kapott. Jövedelmüket tekintve az írek háromszor annyi adót fizettek, mint az angolok. Lehangelő a növekvő nyomor és a gazdagok hivalkodó fényűzése, amely együtt van jelen Dublin utcáin; s feszültséget kelt a kiváltságos rétegek szociális érzéketlensége is. A tömeges kivándorlás és az erkölcsi züllés miatt az írországi szegénység helyzete egyre nyomasztóbb, de végzetessé a „Nagy Ehínség” idején — az 1845-47-es burgonyavész és a pusztító járványok esztendeiben — vált. Ekkor a nyolc és félmilliónyi ír szigetlakó egyötöde éhenhalt, egyhatoda fagyhalált szenvedett, járvány áldozata lett, s egynegyedük a nyomorból külföldre, főleg az USA-ba menekült... A XIX. század végére az ír sziget népessége feleannyi lett, mint amikor az ifjú Eötvös föltárta a helyzetet, s időtálló művében a közelgő sorstragédia az eredőit is megírta.

A reformkor alkotója — a diagnózis mellett —, terápiát is javasolt a bajok orvoslására. Hiába...

Eötvös József író, tudós- államférfi, a magyar szabadságharc és a polgári nemzetté alakulás úttörőinek kiemelkedő alakja, ezzel az ifjúkori művével beírta nevét az ír kultúrtörténetbe.

Igen kevés példa van arra, hogy Írország e korszakát külső (azaz nem ír, vagy angol) szemlélő mutassa be a tudósalaposságával, írói érzékenységgel, kitűnően.

Ajánlott olvasmány lehetne az Európai Unió felelős polgárai számára is e könyv, hiszen számos ismeretet, tanulságot hordoz kontinensünk történetéről és mai gondjainak gyökereiről.

Filológiai szempontból példás kiadvány, mivel ez az első annotált változata Eötvös művének. Minden általa idézett munka, szerző megfelelően — lábjegyzetben hivatkozva — lett feltüntetve, s az idézetek szövegűen szerepelnek benne, ahogy az eredeti forrásokban. A Nagy Ehínséget megelőző korszak és az ír történelem kutatóinak is hasznára válik, hiszen rendkívül gazdag a forrásanyag, idéz francia és amerikai szerzőket is, s olyan összeírásokat, melyek — az ír kiadó szerint — később mintegy „feledésre ítélték”. Elismerésre méltó e hűs oldalnyi háttéranyag, amely szemléletesen igazolja az író széleskörű tájékozottságának, korrajzának hitelességét.

A kulcsin és a belbecs csodás összhangban van e nemes kivitelű kiadványban, amely híven tükrözi Eötvös szellemiségét, szociális érzékenységét és emberi szolidaritását az elnyomott, szegénységbe taszított katolikus írekkel. A kettős borítású címlap jelképes: a szép papírfedél Eötvös írói világának —, a zöld keményfedél — arany hárfával —, az ír léleknek a szimbóluma.

A könyv illusztrációit a kiadó páros, Sheila Jones és John D. O'Dwyer és gyűjtötték össze. A rajzok, rézkarcok,

illusztrációk általában a korabeli Írország (18. sz. végétől a 19. sz. közepéig) nyomorúságos oldalát mutatják meg, vagy a szövegben idézett történelmi személyeket, csoportokat — pl. a földesurakat rettegésben tartó, Whiteboys elnevezésű haramiacsapatot — ábrázolnak, segítvén felidézni a kor hangulatát, s elképzelni az Eötvös-szöveg által megidézett világot. Emellett igyekeztek a fülszövegben, s az illusztrációkban megtalálni mindazt, ami Eötvös emlékezetéből megmaradt, legyen az film, vagy szobor, stb.

Öröm, hogy e nemes vállalkozás a Dublini Magyar Nagykövetség vezetői (Magyarics Tamás nagykövet, valamint helyettese Bakos László) és a Phaeton Publishing House munkatársainak összefogásával, a Magyar Nemzeti Bank támogatásával megvalósult, így Eötvös József 1837-es üzenete az írekről, az angolul beszélő világ számára is hozzáférhető.

EPILÓGUS:

A két rokon-sorsú nép XIX. századi kapcsolataira is hatott e mű, jobban figyeltünk egymásra. Eötvös 1848 előtt az írek nyomorától féltette országunkat. Az ír vezetők a magyar kiegyezést, a születő osztrák-magyar monarchiát, Deákot tekintették példának függetlenségi harcukban. Ez inspirálta a Sinn Fein (Mi magunk) mozgalom szellemi atyját Arthur Griffith-et, aki 1904-ben: „The resurrection of Hungary- a parallel of Ireland” címmel, nagyszerű pamfletet írt a dualizmus korabeli Magyarországról és vezetőiről. Ő és társai a „Nyugat Magyarországot” akarták a Brit Birodalom keretében — független ír kormányral és közigazgatással, szabad vallásgyakorlással — létrehozni, amelynek nyomatókat adott az 1916-ban alakult félkatonai szervezet, az IRA. Az I. világháború befejezése után, véres harcokba torkollott az autonómia követelése, míg végül a háborúban győztes Nagy Britannia vezetői tárgyalóasztalhoz ültek.

Az írek szabadságküzdelme — az Ír Szabadállam létrejöttével —, 1921 karácsonyára sikeres véget ért. A megegyezésnek azonban nagy ára volt. Az Ír sziget Ulster tartományát — Észak-Írország (14 ezer km², másfélmillió lakos) néven — 1921-ben, az Egyesült Királyság részévé tették, s az maradt mindmáig, hiába háborognak az írek, s akciózik véres merényletekkel az IRA. Emiatt pl. ír önkéntesek részvételével — de Írország hadbalépése nélkül — zajlott a pusztító II. világháború. Aztán a hatalmas Brit gyarmatbirodalom is lépérről, lépésre összeomlott, ill. felszámolták. 1949-ben Írország a Brit Nemzetközösségből is kivált; 1973-ban csatlakozott az Európai Gazdasági Közösséghez. Az Európai Unió alapító országai közé tartozik, annak haszonélvezője volt és maradt a „Kelta Tigris”....

Az írek 94 éve kivívták létjogukat Európában, s 170 éve lezajlott sorstragédiájukon úrrá lettek.

Vessünk egy történelmi pillantást a parallel Magyarhonra, a „Kelet Írországra” is.

Magyarország és a magyarok sorstragédiáját 95. éve Versaillesben, a Nagy-Trianon palotában pecsételték meg. A Németországgal harcoló Osztrák-Magyar Monarchiát az I. Világháború győztes hatalmai megsemmisítet-

ték. A legyőzött Németországot is büntették; területének 12%-át, lakosságának 10%-át vették el. A legsúlyosabb csapást a „Békeszerződés” szülői — az Antant hatalmak —, 1920. jún. 4-én ezeréves Magyar Királyságra mérték; területének kétharmadától, lakosságának több, mint a felétől megfosztották. A „parallel” magyar szabadállamot — a hungarofób indulatok vezérelte szövetséges hatalmak vezetői — 93 ezer négyzetkilométeren, 8 millió lakossal hozták létre. Az eltulajdonított 190 ezer km² területet — 10 millió lakosával (amelynek egyharmada magyar nemzetiségű volt) együtt —, szétosztották az általuk kreált új államok: Cseh-Szlovákia, Jugoszlávia (Szerb-Horvát-Szlovén Királyság), ill. a német Hohenzollern-dinasztia uralta fiatal Románia, meg a régi Ausztria között. *A végzetes csonkítás torz és hiteltelen indokok, hamis adatok alapján, igazságtalanul történt.*

A megalázó békediktátummal — amelyet a magyar állam félszeg képviselői kényszerből szignáltak — tartós békétlenséget teremtettek a térségben. Szent István ezer éve ható örökségét eliminálták.

Következményeit elszenveték a nemzet tagjai, akár az angol protestáns uralmat a katolikus írek.

A XX. században a történelmi viharok csapásaitól magyarok milliói menekültek határon túlra, Nyugatra. A tengeren túlra kivándoroltak és száműzöttek zöme a „melting pot” áldozata, anyanyelvét elvesztette, óhazához kötődése csekély —, az emigráció nemzetűsége, szolidaritása elismerést érdemel.

Milliókat — idegen elnyomásba — „határon túl” rekesztett az ország szétdarabolása. Az utódállamokhoz csatolt nemzetiségek asszimilációs hajlandóságára kisebb, mint az íreké, mivel identitásukat anyanyelvükkel hordozták. A Kárpát-medencében öröklődő küzdelem, folyamatos etnikai-nyelvi háború folyik, a nemzetiségek „homogenizálására” törekvő nacionalista új birtokosok és a nyelvi-kulturális örökségüket védő őslakosok között. Következménye a magyar nemzetiségek tartós sorvadása, fokozatos térszerzés az elcsatolt országrészekben. **Magyarhon szegénysége ma nagyobb az Irlandinál.**

Trianon utóhatásától nem tud szabadulni a létharcát vívó, csonka kis Magyarország... Pedig száz év alatt sok víz lefolyt a Dunán. Európa térképe megváltozott. A szövetségesek kreálta utódállamok, a Szovjetunióval együtt fölbomlottak, a kényszer-paktumok érvényüket veszítették. Birodalmak szűntek meg, új országok születtek. Trianoni sorstragédiáján hazánk túljutni még nem tudott. *A döntés haszonélvezői, az ítélezők utódai manapság az EU- vádlottak padjára idézik vezetőinket. Igaztalanul!*

„Légy hű, s bízzál jövődbe nemzetem!” — biztat Arany János a nagy magyar költő. Ezt sugallja Eötvös József életműve, a szegény írekről szóló hajdani munkája is, amely biztató példa az emberi szolidaritás időn és téren át ható jelenlétére. Köszönet érte a szerzőnek; köszönet mai éltetőinek!

Buda, 2015. május 24-én,
Pünkösdi napján.

Bakos István

AUSZTRÁLIAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ
Nth.Fitzroyi Gyülekezet
Melbourne

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház

121. St. Georges Road, North Fitzroy Vic. 3068
szolgálati

A victoriái kerület lelkipásztora Dézsi Csaba
Lelkészi hivatal: 121 St. Georges Road, North Fitzroy
Postacímünk: P.O. Box 1187 North Fitzroy, 3068
Az Egyház honlapjának címe:
www.reformatus.com.au
E-mail: melbref@gmail.com
Telefon: (03) 9481-0771
Mobile: 0414-992-653 (Dézsi Csaba lelkész)
Csutoros István főgondnok: 9439-7067 mob.: 0407 683 002

MELBOURNE (VIC)

2015. június 7-én vasárnap de.

11 órakor ISTENTISZTELET

121 St. Georges Rd. North Fitzroy, Magyar Refomátus Templomban
(11-es villamos a Collins St.-ről, 20-ik megálló
az Edinburgh Parkkal szemben)

12 órától **EBÉD**, a Bocskai Nagyteremben, (Watkins St.bejárat),
Minden kedden de, 12. órától **BIBLIAÓRA** a Bocskai Nagyteremben
Vasárnap iskola oktatás a megszokott időben!
Mindenkit szeretettel várunk!

SPRINGVALE (VIC.) 2015. június 7-én vasárnap du. 3 órakor
Istentisztelet

Igét hirdet: Incze Dezső
Springvale Lutheran Church. (3. Albert Ave Springvale.)

NSW. SYDNEY 2015. június 7-én vasárnap de. 11.30 órakor
Istentisztelet,

Igét hirdet: **Nt. Péterffy Kund**
Minden vasárnap az Istentisztelet ideje alatt **gyermekeknek is**
Istentiszteletet tartunk, szeretettel késszük a szülőket, nagyszülőket
hogy hozzák al a kicsiket
Uniting Church, Carrington Ave. **Strathfield**

ADELAIDE (SA)

2015. június 7-én vasárnap de. 11 órakor
ISTENTISZTELET

Igét hirdet: **Nt. Szabó Attila**
az Unley Uniting Churchben (Unley St. és Edmund Ave. sarok)
Minden szerda este 6 órától **BIBLIAÓRA**,
a Templom társalgójában. Mindenkit szeretettel várunk.

BRISBANE (QLD)

2015. június 7-én vasárnap de.11. órakor
ISTENTISZTELET

Igét hirdet: **Nt. Kovács Lőrinc**
Istentisztelet után ebéd minden vasárnap a
Marsdeni Magyar Házban 150 Fourth Ave. Marsden
GOLD COAST — ROBINA 2015. Minden hónap első vasárnapján du.
2 órakor Bibliaóra

Minden hónap harmadik vasárnapján 2 órától
Istentisztelet és magyar nyelvű játszócsoport gyermekeinknek

Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrinc
Cottesloe Drv. and University Drv. sarok Robina
Aspley, Észak Brisbane 2015. minden hónap második vasárnapján
de. 11.30 órától **Istentisztelet**

és magyar nyelvű játszócsoport gyermekeink számára
Igét hirdet: **Nt. Kovács Lőrinc**
Aspley Uniting Church 748. Robinson Road Aspley.

Gyülekezetünk tagjai, Honfitársaink figyelmébe!

A 2014 évi Egyházfenntartási hozzájárulások
rendezése végett Istentisztelet után a Bocskai
Nagyteremben keressék
Csutoros István gondnokot (pénztárost).

REFORMÁTUS SZEMLE

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház fizetett melléklete és kiadása

Felelős szerkesztő Csutoros Júlia

Postai címünk: P. O. Box 1187, North Fitzroy VIC. 3068

Telefon: (03) 9439-8300 Email: csutoros@tpg.com.au

Születésnap a Bocskaiban

Szép és megható alkalmon vettünk részt vasárnap a Bocskaiban, ahol Gueth Imre testvérünk 90. születésnapját ünnepeltük a gyülekezeti közösségben.

Imre és családja hosszú évtizedeken át hűséges tagjai voltak a gyülekezetnek, fia, Imre a gyülekezetben nőtt fel, itt konfirmált, tagja volt a táncsoportnak és az Ifjúsági csoportnak.

Egypár éve Imre sajnos elvesztette szeretett feleségét Erzsikét, de úgy érezte, hogy a gyülekezet második otthona lett.

Kedves Imre, jó volt veled együtt ünnepelni. Isten éltesen sokáig.

ZENÉS TÁNCOS DISZNÓTOROS VACSORA

Június 27 én

7 órai kezdettel

a Bocskai Nagyteremben

123 St. Georges Road North Fitzroy Watkins St. Bejárat

Új Hullám Zenekar

Belépő vacsorával \$30

Asztal foglalás : Dézsi Csaba 0414 992 653 Csutoros István 9439 7067

Katolikus búcsúnak indult, ma is erős a vallásos tartalom, de annál több lett: öszmagyar ökumenikus ünnep, ösztartozásról szóló tanúbizonyság, erőt adó találkozás valamivel, ami nem írható le a racionalitás eszköztárával. A csíksomlyói zarándoklat nem politikai termék, nem okos kampánystratégiák által kitalált brand, amit jól fizetett marketingguruk hirdetnek kereskedelmi tévék drága reklámidejében azért, hogy egyben tartsák a tábor, hanem egy belső igényből fakadó, önkéntes cselekedet.

Ha úgy tetszik, egy keresztény gyökerű nép kiállása a saját, pénzben nem kifejezhető értékei mellett egy egyre jobban elanyagiasodó és hatalomcentrikus világban.

Felemelő élmény látni, hogy akár he-

tekkel pünkösdszombat előtt elindulnak emberek gyalog, szerte a Kárpát-medencéből, de jönnek szekérral, lovon, biciklivel, motorral, autóval, buszon vagy zarándokvonattal a Székelyföldre, a csíksomlyói nyeregbe, hogy ott több százezer zarándoktársukkal egyetemben szerényen, befele fordulva hitet, tartást és szellemi út-ralalót nyerjenek a következő esztendőre. Test és lélek edzése ez – ezen a gyönyörű, de megélhetésre csak kemény munka árán alkalmassá tehető vidéken van valami, ami felemeli és megtisztítja az embert. Nagyon sokan jönnek – öregek és fiatalok, vallásosak és keresők, katolikusok és más hitet gyakorlók, és egy ideje már románok is, akik ugyan sokat nem értenek a prédikációból, de szívükkel megérik

Oltalom alatt

a csodát. Jó arcú, jó szándékú emberekkel találkozhatunk, betegekkel és egészségesekkel, csodavárókkal és belső békét megtaláltakkal, és végül mindenki elégedetten távozik még akkor is, ha jókora zivatart vagy netán jégesőt kap a nyakába a szabadtéri mise alatt. Idén az időjárás nem zavarta a zarándoklatot, amelynek motója – Oltalmad alá futunk – jól jelzi a legnagyobb magyar közösségi esemény lényegét.

Bár a Csíkszeredából felfele vezető út egy bazársoron vezet, ahelynyeregbe felkapaszkodva lehámlik rólunk az

anyagi világ, és megmarad az ember és a természet harmóniája. Ami egy vásárban vagy fesztiválon elviselhetetlen tömeg lenne, az itt egységbe olvadó közösség. A több százezer ember által halkán elmormolt ima hegyeket tudna megmozgatni, a közösen elénekelt Himnusz pedig olyan élményt ad, amibe hetek múlva is beleborzongunk. A szentmise után a dombról összekapaszkodva, fegyelmezetten levonuló tömeg pedig egy civilizációs vizsga is – a megbocsájtást és feloldozást nyertek nem egymást letaposva mennek haza, mint a többségi nemzet hasonló eseményein.

És immár évszázadok óta mindig megérkeznek az ünneplőbe öltözött csángók is, hogy legalább évente egyszer anyanyelvükön, magyarul hall-

gathassák meg a misét, és a hajnalig tartó virrasztás után a napba nézve, hitük szerint megpillanthassák a galamb képében megjelenő Szentlelket. Idén volt egy különlegessége is az eseménynek: abból az alkalomból, hogy most ötszáz éves a csíksomlyói Mária-kegyszobor, és az idei zarándoklatra az ebből az alkalomból meghirdetett jubileumi Mária-évben került sor, a csíksomlyói búcsú zarándokai a szentmise végén teljes búcsúval járó pápai áldásban részesültek. Őszintén remélem, hogy nem kell még ötszáz évnek eltelnie ahhoz, hogy egyszer maga a pápa is ellátogasson a két Somlyó-hegy közötti nyeregbe.

Lukács Csaba
(MagyarNemzet)

Mindenki Csíksomlyó felé igyekezett

A csíksomlyói Szűzanya hazavárja gyermekeit – ez az állandó mottója az idén immár 448. alkalommal megrendezett zarándoklatnak, amelyre most is keresztények százezrei látogattak el az egész világból. A pünkösdi zarándoklat a Kárpát-medencei magyarság legnagyobb búcsújáró eseménye.

Idén tökéletes időjárás fogadta a búcsú vendégeit Székelyföldön, bár az sem lett volna tragédia, ha elveri őket az eső a két Somlyó-hegy közti nyeregben. Bőjte Csaba ferences szerzetes pár éve úgy fogalmazott: zarándoklásra soha nincs rossz idő, legfennebb gyenge ember.

Évről évre hatalmas tömeg indul útnak pünkösöd előtt – immár nemcsak katolikusok, hanem reformátusok és más vallásúak is. Jönnek görög katolikus románok és mélyen vallásos lengyelek is, akik bár a mise szövegét nem értik, megtapasztalnak valamit abból az élményből, amelyet csak több százezer ember csendje tud létrehozni. Már napokkal szombat előtt magyar rendszámú személygépkocsikkal, autóbusszokkal és motorkerékpárokkal telnek meg a székelyföldi utak, és mindenki ugyanabba az irányba, Csíksomlyó felé igyekszik. Csíkszeredába befut több vonat is Budapestről, zsúfolásig tömve imádkozó magyarokkal.

Az idej zarándoklat a 448. volt a sorban, a legelső 1567-ben István gyergyóújfalusi plébános vezetésével tartották annak emlékeztére, hogy Csík és Gyergyó katolikus székelyei a Tolvajos-tetőn győztes csatával álltak ellen János Zsigmond erdélyi fejedelem erőszakos hittérítési kísérletének.

Ceausescu diktatúrájában nem lehetett szervezeten részt venni a pünkösdi búcsún, de akkor is sokan vállalták a munkahelyről való kirúgás kockázatát, és elmentek a kegytemplomba megérteni a hársfából kifragott, ötszáz éves Mária-szobrot, meghallgatni a szentmisét. A zarándoklat a romániai rendszerváltás után lett hatalmas tömegrendezvény és a Kárpát-medencei magyarság találkozóhelye – a kilencvenes évek elején hamar kinőtte a kegytemplomot és szabadtérre váltottak, a két Somlyó-hegy közti nyeregben felépített Hármashalom-oltárhoz.

A zarándoklatnak különben kialakult hagyománya és szigorú rendje van. A falvakból gyalogosan induló keresztaljak jó előre kijelölik – a feladat komoly megtiszteltetést jelent – a zászlóvivő férfiakat és nőket, eldöntik, kik legyenek a csengettyús fiatalok és az előimádkozó-előéneklő emberek. A gyaloglókat az érintett falvak lakói ivóvízzel és kaláccsal kínálják, majd az ő keresztaljuk is csatlakozik a csoporthoz. Székelyudvarhelyről az idén például több mint hatszáz fiatal és idősebb zarándok tette meg gyalogosan oda-vissza a százhusz kilométert meghaladó távot, és a város a vasárnap délután hazaérkező búcsúsokat ünnepi misével köszöntötte.

Az állam területét meg kell tisztítani a nemzeti kisebbségektől és a nemzetellenes elemektől — írta 1941-ben **Draza Mihailovic**, akit most rehabilitált a belgrádi felső bíróság. Ma már kevesen tudják, hogy a csetnikvezér Pécsét, Baját és Szegedet is elcsatolta volna Magyarországtól.

Elesen megosztotta a szerb társadalmat Dragoljub (Draza) Mihailovic rehabilitálása. **Vojislav Seselj**, a radikálisok vezére és **Vuk Draskovic**, a Szerb Megújítási Mozgalom elnöke kitörő örömmel fogadta a döntést, ugyanakkor tizenhárom civil szervezet levélben követelte az ítélet visszavonását. A csetnikvezér körüli legenda ma is él, de arról már kevesen tudnak, miféle állam kialakításán dolgozott.

Homogén Szerbia

Mihailovic élete már a felemelkedése előtt sem volt egyhangú: az első világháborút megelőzően a **Ferenc Ferdinánd és Chotek Zsófia** meggyilkolásában szerepet vállaló Fekete Kéz nevű titkos szervezet tagja volt. Ezután a jugoszláv királyi hadsereg vezérkari ezredeseként szolgált, majd a második világháború kitörése után egysége maradékával visszavonult Szerbiába, ahol 1941 júliusában Ravna Gora hegység megalapította a Ravna Gora-i csetnikmozgalmat.

A csetnik **Stevan Moljevic** Homogén Szerbia című művéből merítették az ideológiájukat, amely aztán, hogy Mihailovic megismerte a tervezetet, a mozgalom irányítójának számított.

Pécsét, Baját és Szegedet is elvette volna a csetnikvezér

„Ezt a hibát ki kell javítani”

Moljevic már programja elején lezögezte: a szerbeknek alapvető kötelességük, hogy megszervezzék a homogén Szerbiát, amely felöleli a szerbség által lakott területeket, és azokat is, melyekkel örök időkre biztosítható az ország gazdasági, politikai és kulturális fejlődése. Úgy látta, hogy a királyi Jugoszlávia széttörésének oka abban keresendő, hogy 1918-ban nem rajzolták meg Szerbia határait az államon belül, ezért „ezt a hibát ki kell javítani, most vagy soha”. Tervei szerint e cél érdekében még olyan területek is igénybe vehetők lettek volna, melyen a szerbség (még) nincs többségben.

A szerb politikus még egy hevenyészett térképet is készített a művéhez, melyen megállapította Nagy-Jugoszlávia, ezen belül Nagy-Szerbia határait. Az új Jugoszláviában Szerbia már magában foglalta volna a két háború közötti Jugoszlávia területének mintegy hetven százalékát, emellett további területekre is igényt tartottak volna a szomszédos országoktól. Magyarország sem úszhatta volna meg: bennünket a Pécs-Baja-Szeged-vonalban rövidített volna tovább a tervezet.

A totalitárius állam

De nem csak a megszerezni kívánt területekről szólt a program: egy olyan állam- és társadalomszervezési modellt állított fel, melyben a fasizmus és a fajelmélet elemeit elegyítette. Moljevic szerint a szerbség nem tagozódhat osztályokra, így az eljövendő Szerbiában mindenkinek a munkában kell majd meglelnie életének alapját, célját, értelmét is. A megálmodott országban a tőke arra szolgált volna, hogy a szerbség betölthesse történelmi küldetését a védelem, a gazdaság és a kultúra területén. A koncepció szerint a magántőkének is a szerb nép érdekét kellett volna szolgálnia, amelyet állami ellenőrzés alá helyeznének. Moljevic tehát központosított monarchiát irányozott elő, politikai pluralizmus nélküli társadalmat, egy ember vezetésével — ez lett volna Mihailovic. A tervek szerint az új, homogén Szerbiában csak a szerb pravoszláv egyház ténykedhetett volna szabadon.

Nem lett volna férfi-női egyenjogúság

Mihailovic sosem voltak idegenek az efféle gondolatok, így már az előtt, hogy megismerte volna Moljevic művét, 1941 végén megírta a montenegrói csetnik vezetőjének, hogy „az állam területét meg kell tisztítani a nemzeti kisebbségektől és a nemzetellenes elemektől”.

A második világháború idején a Ravna Gora-i csetnik ideológia tovább formálódott. A montenegrói és szandzsáki csetnik ifjak 1942-es konferenciáján előirányozták, hogy a megnagyobbított Jugoszlávia központosított királyság lesz, ahol a horvátok és a

szlovének saját területeket kapnak, Szerbiában pedig nem lesznek nemzeti kisebbségek. Az így létrejövő államban már a csetnik szervezet lett volna minden hatalom hordozója. Az állami szerveket csetnik irányítás alá akarták helyezni, de a magántulajdonnal sem kívántak kesztyűs kézzel bánni: „közérdekből” korlátozni akarták oly módon, hogy az egész gazdaságot állami szervezetekkel tartották volna fenn. Kizárólag állami iskolákban látták a jövőt, ahol a nemzeti megújulás céljából nemzeti és erkölcsi oktatást terveztek bevezetni. Kijelentették azt is, hogy a hadsereg a szerbség nemzeti és erkölcsi szilárdságot nyújtó iskolájaként működik majd, a nők pedig nem lesznek egyenjogúak a férfikkal.

Nagy barátból nagy ellenség
Mihailovic nézetei kezdetben nem zavarták különösebben a londoni ju-

goszláv emigráns kormányt, így 1942-ben kinevezték vezérkari főnöknek, amivel minden szerb fegyveres alakulatot a parancsnoksága alá rendelték. Azonban a lelkesedés fokozatosan csökkent, miután azt tapasztalták, hogy a csetniknek nem szívesen bonyolódna katonai összetűzésekbe — inkább a civilek elleni atrocitásokban jeleskedtek —, pedig a kormánynak éppen az lett volna a célja, hogy Mihailovicék a németek és a partizánok ellen harcoljanak.

A szövetségesek sem nézték már jó szemmel Mihailovic ténykedését. Míg 1943-ban az amerikaiak — egy évvel a foai vérengzés után, ahol 2000 muzulmán gyilkoltak meg a csetniket — filmet készítettek Mihailovicék hősiességéről, hamarosan fordult a kocka. Ugyanis konstátálták, hogy Mihailovicék inkább arra játszanak, hogy a szövetségesek szabadítsák fel az országot, ami után majd ők lesznek az egyetlen talpon maradt erő. Ezek után, 1944-ben Mihailovicot az emigráns kormányból is eltávolították. Ezt csak tetézte Tito amnesztiája, amitől kezdve a csetnik egységek tagjai folyamatosan álltak át a partizán erőkhöz.

A bíróság előtt

A világháború után a Tito által vezetett ország hatóságai mindent megtettek azért, hogy lehetőség szerint élve kerítsék kézre Mihailovicot. Az akkori újságok szerint a csetnikvezért egy harcostársa árulta el, azonban ma már azt a verziót valószínűsítik, hogy a kommunista titkosszolgálat csalta tőrbe a politikust.

Mihailovic bírósági tárgyalását óriási érdeklődés övezte, a rádiók élőben közvetítették a beszédeket. A perben — sok más vádlott mellett — Stevan Moljevicet is bíróság elé állították, de ő megúszta börtönbüntetéssel. Mihailovic ugyan mindent megtett a maga védelmében, de ez már nem sokat segített a helyzetén: az ítélet szerint hazaárulást és népiártást követett el, amiért halálbüntetést szabtak ki rá.

Ugyan a mostani bírósági döntéssel tulajdonképpen ezt az ítéletet helyezték hatályon kívül — így a rehabilitálás szó nem pontos —, annyi bizonyos: Mihailovic tettei és gondolatai aligha lennének ma szalonképesek Európában.

Majláth Ronald
(Magyar Nemzet)

Örömtelen napja

Valódi, országos szintű politikai ügygyé dagadt Szerbiában, a vajdasági kis- főként magyarok lakta — faluban, Martonoson történt, szokatlan brutálitása miatt is megdöbbentő családirtás. Mint megírtuk, egy falusi menyegző másnapján zajlott a tragikus esemény, amikor a násznép fejfájósan tulajdonképpen még fel sem ébredt, a zenészek hangszerei még „ki sem hültek”, s a fejek sem tisztultak ki igazán. Különösen nem a gyilkos, **Rade Seferé**, aki örömapa lehetett volna ebben a történetben, amelyben örömet végül senki sem lelt.

Az első tudósításokra rációfalva utóbb kiderült, hogy az ötvenöt éves ámokfutó végül mégsem lett öngyilkos, hanem az egyik francia vendég, bizonyos **Emmanuel Danjon** leütötte őt. Úgy illett volna, hogy lelője, mint egy kutyát. Bár e hasonlat miatt az állatvédők teljes joggal tiltakozhatnak. De ő másképp rendezte a helyzetet: a boncolási jegyzőkönyv szerint az ámokfutó fejére mért ütés végzett vele, aminek következtében vér került a légcsővébe, és megfulladt.

A szerb lapok értesülései szerint egy székkel csapta le a megvadult férfit a francia vendég... Mint egy legyet! Csak hogy kitaratsunk a hasonlatunk mellett. Addigra azonban Rade Sefer már megölte volt feleségét, **Sefer Rózsát** — aki épp azért vált el tőle néhány éve, mert a férfi verte —, annak szüleit, valamint a saját menyét és annak szüleit, vagyis a martonosi Bajtai családot. És rálőtt menyé franciaországi nagybátyjának a feleségére is, akinek a vállát találta el, súlyosan megsebesítve őt. Az áldozatok földműveléssel foglalkoztak, az egyikként messze földön híres martonosi pirospaprika termesztésével keresték kenyerüket, a fiatal pár pedig Franciaor-

szágban élt és dolgozott, csak az esküvő és a lagzi miatt utaztak haza.

A tragédia nyomán azonnal megszólalt **Nikola Selakovic**, Szerbia igazságügyi minisztere, aki közölte: felülvizsgálják a büntető törvénykönyv családon belüli erőszakra vonatkozó részét. Mint mondta, az ilyen esetek az egész rendszer működését megkérdőjelezzik, „de időnként a legjobb rendszer sem képes megakadályozni az ilyen bűncselekményeket”.

Tény, hogy a rendőrség megakadályozhatta volna a tragédiát, ugyanis már szombaton a lagziban is botrányt csinált a későbbi gyilkos, megverte volt feleségét, s kétszer is kihívták miatta az egyenruhásokat, akik előállították ugyan, de miután kihallgatták és feljelentést tettek ellene családon belüli erőszak miatt — szabadon engedték. Sefer a vadászegyesület tagja volt, fegyverét engedéllyel tartotta. A közvélemény most megdöbbenéssel áll az előtt, hogy habár a rendőrség huszonnégy órára bent tarthatta volna az ittas férfit, rögtön kiengedte. Tény, hogy az elmúlt évtizedek délszláv háború és az utódállamok gazdasági mélyrepülése miatt Szerbiában is szinte teljesen leépült a családvédelmi hálózat, de ebben az esetben a tragédia megelőzhető lett volna, ha csak egy kicsit is komolyabban veszik a fenyegetést, amit Sefer jelentett. Ellenzéki politikusok így azt üzenték Selakovic miniszternek, hogy nem a törvénymódosítás a legfontosabb, az is elég lehet, ha betartatják a már meglévőket.

Szabó Palócz Attila
(Magyar Hírlap)

Anyák napja

(Már megjöttünk ez helyre, Anyánk köszöntésére.

Anyám, légy reménységben,
Köszöntlek egészségben!
Amennyi a zöld fűszál,
Égen ahány csillag jár;
Májusban a szép virág:
Annyi áldás szálljon rád!
népköltés)

Mindegy, hogy hol élünk a világban Anyák Napja olyan ünnep, ami nem csak családi hanem közösségi ünnep is. Melbourne-ben is, különböző helyeken és napokon, Anyáknapj ünnepséget tartottak a magyar iskolák, közösségek.

A Regnum Szövetkezet meghívója, vasárnap, május 3-án, ANYÁKNAPI EBÉDRE hívta-várta Melbourne közösségét. Az ünnepség Ökumenikus Istentisztelettel kezdődött, melynek végén közösen elmondott az étkezés előtti/utáni asztali áldást is. A díszes teremben közel kétszázan voltunk jelen. A finom ebédet, Anyáknapj műsor követte, **Balázs Delinke** rendezésében. Négy apróság, **Demjén József, Kleman Maxi, Kleman Zack és Pál Lea**, Anyáknapj köszöntőket mondtak-énekelték, a legszebb magyar kiejtéssel, melyért szüleiknek dicséret jár. Büszkék lehetnek gyermekeikre. Az ünnepi műsor után **Pál Zsuzsanna** (Sue), Reg-

num Szövetkezet egyik igazgatója, üdvözölte a vendégeket, ezután **FAYEZ ASSAF** atyának, szerény ajándék átnyújtásával, a magyar közösség nevében megköszönte kisegítő lelkeszi szolgálatát. Válaszul Fayed atya ezekkel a szavakkal köszönt el magyar híveitől: „God bless these people, they deserve it”.

Az ünnepség befejezőjéül az Édesanyák, Nagymamák, Dédnagymamák egy-egy szál virágot kaptak ajándékkul. A nap tombolahúzással ért véget.

Köszönetet mondunk mindenkinek, aki bármivel hozzájárult a nap sikeréhez!

Az embertermészetigen furcsa, akkor figyelünk fel embertársainkra, amikor tevékenységeiket abbahagyják, vagy éppen szüneteltetik. Így vagyunk **Hortváth Richard**, „Ritchivel” is. Fialat ember kora óta, rendszeresen, kötelességteljesen orgonált a Szent István Ökumenikus templomban. Mostmár meglett családós ember és egy apának a gyermekeivel kapcsolatos dolgokban is helyt kell állni, így a fenti elkötelezettséget egyelőre nem tudja vállalni. *Megbecsülést és dicséretet érdemel a sok éves példaadó magaviseletéért. Köszönjük és minden jót kívánunk neki és családjának.*

Atyimás Erzsébet

Az MU-veréstől a totális csődig

Többek között futballistáinak és az adóhatóságnak ki nem fizetett követelése miatt annyi pontot vontak le a román bajnokságban szereplő Kolozsvári CFR-től, hogy a román élvonal utolsó helyére került. Innen nagyon kevés klubnak sikerült a visszakapaszkodás a múltban. Igazi kelet-európai történet.

1907-ben indult a kolozsvári vasutasok futballcsapatának története, ami könnyen lehet, hogy néhány napon belül örökre véget is ér. Az elmúlt hét évben háromszor bajnokságot nyerő, a Bajnokok Ligája főtáblájáig, és az Európa Liga legjobb 32 csapata közé eljutó, sőt a Manchester Unitedet idegenben legyőző klub a csőd szélén áll.

A CFR 108 éves történetében a hetvenes évek aranykorát leszámítva – ekkor hét szezonon át volt élvonalbeli Kolozsvári csapata, egy ötödik hely volt a legjobb eredmény – komoly eredményt nem ért el a klub. Egészen a milliárdos Pásztkány Árpád 2001-es szerepvállalásáig.

Románia leggazdagabb magyarja vagyona 30-40 millió euróra becsülték néhány éve. A kolozsvári Pásztkány a még a harmadosztályban szereplő klubot 2002-ben kezdte el szponzorálni, 2004 tavaszán már sikerült is az élvonalba jutniuk, kezdésnek a 11. lett a csapat.

Pásztkány azonban nem egy középcsapat kedvéért ölt bele milliókat a futballvállalkozásba, Európa-hírű egyesületet akart, amelyhez 2008-ban a román bajnoki cím elnyerésével az első lépéseket meg is tették.

A CFR 2010-ben és 2012-ben is bajnok

lett, 2008 és 2010 között háromszor román kupát, kétszer Szuperkupát nyert. A nagy álom, a Bajnokok Ligája-szereplés 2008-ban teljesült, a román futball koefficiense alapján egyből főtáblán kezdett a csapat, de ekkor még a Roma, a Chelsea és a Bordeaux mögött csak a negyedik lett.

2010-ben sem sikerült ennél előrébb lépni, de két évvel később megtérült a befektetett munka és pénz. A selejtező harmadik körében léptek először pályára, és a cseh Slovan Liberec, majd az FC Basel kiverése nem okozott gondot. A csoportkörben ezúttal 10 pontot sikerült gyűjtenie – a Bragát odavissza legyőzve, és bravúros 1-0-s győzelemmel Manchesterben, az Old Traffordon –, az harmadik helyet, ami pedig EL-t ért. A nyolcadöntőbe jutásért az Inter jelentette a végállomást

2012 végére Pásztkány durván 200 millió eurót fektetett a klubba (31,5 milliót csak az infrastruktúrába), míg az európai kupaszereplésekből 85 millió eurót keresett.

Hogy megérte-e? Egy interjúban azt mondta, nem sok hiányzott ahhoz, hogy a CFR-ben olyan játékosok futballozzanak, mint Dzsudzszák Balázs vagy Radamel Falcao.

Ám sem Dzsudzszák, sem Falcao nem lett végül a CFR futballistája, ellenben számtalan balul sikerült igazolás elvitte a maradék a pénzt. Csak néhány név: Fabbiani, Hirschfeld, Dorsin, Sandberg, Yssouf Kone, Ogonna. „Egytől-egyig ingyen távoztak, miköz-

SPORT

ben szerződésük 15-17 millió euróba került” – írja a Krónika.ro.

Nem csoda, hogy Pásztkányban már 2012-ben felmerült a távozás gondolata, de szerinte inkább már 2008-ban ki kellett volna szállnia a futballból. A legnagyobb hibájának a stadionépítést tartja.

Az elmaradó sikereket, és így a cél nélkül kifizetett temérdek pénz 2014 elején unta meg Pásztkány. Lényegében hátat fordított a futballnak, legalábbis egyedül nem akarta tovább finanszírozni a CFR-t.

Részvényei nagy részét a Stefan Gadola által irányított Energobit cégnek adta el, amely ebben az idényben a csapat főszponzora lett, és a szezon előtt 2 millió eurós költségvetés előteremtését vállalta.

• Az Energobit a térség egyik legnagyobb cége, 2014-es forgalma 160 millió euró volt. A cégben 52 százalékos részesedése van a varsói Innova Capital magántőke alapnak és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banknak

Bár a CFR új tulajdonosai vállalták, hogy tíz évig működtetik a klubot, de egyre kilátástalanabb helyzetbe kerültek. Az ingatlanfejlesztések mellett nem sok forrás maradt a klub életben tartására. Ugyan Pásztkánynak is maradtak részesedései, az Energobit is tulajdonos volt, de igazi gazdája nem akadt a klubnak. Ahogy a klubbal foglalkozó blog is megfogalmazta, a kialakult helyzetért Pásztkány a felelős, van gazda, de úgy, hogy közben szabadulni próbál tőle, megfizethetetlen összeget kér érte.

A bajkorról beszélt Miriuta Vasile is, aki Győrbe szerződése előtt irányította a CFR-t. A magyar válogatott futbalista szerint „a romániai edzőket és labdarúgókat rabszolgáknak tekintik. Fizetés nélkül dolgoztatják őket. Elfogadhatatlan, ami a CFR-rel és más román klubokkal történik. Ez egy rossz vicc.”

A CFR így valódi, vagy inkább tervszerű finanszírozás nélkül a csőd szélére került. Majd jött a lehető legrosszabb hír: a Kolozsvári Bíróság fizetésképtelenné nyilvánította és csődvédelem alá helyezte a kolozsvári CFR labdarúgócsapatot működtető CFR 1907 Cluj részvénytársaságot. Nem sokkal később Román Labdarúgó Szövetség fegyelmi bizottsága közleményben tudatta, 24 pont levonásával büntette a CFR-t, amiért elmulasztotta kifizetni öt játékos felé felhalmozott tartozásait.

A fegyelmi bizottság megállapította, a klub a kiszabott határidő elteltével sem fizetett, és nem is támadta meg a sportbírószágon a fizetési felszólítást. A pontlevonást erre az esetre az FRF szabályzata írja elő.

Ezzel a CFR a Liga 1 utolsó helyére került. Pénz nélkül még valahogy túl lehet élni a szezont, de pénz nélkül, az utolsó helyről, a meghatározó futballisták nélkül már aligha. Kolozsvár büszkesége nagy bajban van. Kérdés, maradt-e még segítő tőke, amely ebből a mélységből ki tudja emelni a klubot.

Kelet-Európa legnagyobb bukói

• Nem a CFR a térség egyetlen pórul járt csapata. Saját házuk táján a Ferencváros járt hasonló módon, 2006-ban nem kapta meg az induláshoz szükséges licenct. Bár később bírósági döntés igazolta ennek a jogszerű-

lenségét, Magyarország legnépesebb csapata az NB II.-ben húzott le három idényt. Az 1995-ös BL-szereplő Fradi végül 2009-ben került vissza a magyar élvonalba.

• A háromszoros szovjet bajnok, a Torpedo 2006-ban esett ki az orosz első osztályból, két évvel később csődbe ment a klub és egészen a negyedik ligáig sorolták vissza. Innen csak 2014-ben, a másodosztályú rájátszás végén sikerült visszakapaszkodnia a legjobbba között.

• A Dukla Praha a cseh rendszerváltás legnagyobb vesztese. A prágai katonacsapat 1955 és 1991 között a csehszlovák csapatok közül a legtöbb európai kupameccset játszotta. 1994-ig már csak vegetált, majd a szezon végén kiesett és gyakorlatilag megszűnt (maradványai a másodosztályú FK Příbrammal egyesültek). 2001-ben az ötödik ligának megfelelő, Prága városi bajnokságban tűnt fel ismét a neve. A lengdás klub 2011-ben tért vissza az élvonalba.

CFR: visszakapták a pontokat, a 3. helyre jöttek előre

A nemzetközi Sportdöntőbírószabályzat (CAS) eltörölte a Román Labdarúgószövetség (FRF) fegyelmi bizottságának februári döntését, amelynek értelmében a szövetség 24 pontos levonással büntette a CFR-t. A kolozsváriak ezzel a kieső helyről a harmadik pozícióig ugrottak előre.

Mint ismert, a román szövetség fegyelmi bizottsága azért büntette 24 pontos levonással a kolozsvári CFR-t, mert elmulasztotta kifizetni öt játékos felé felhalmozott tartozását, és folyamatosan pénzügyi problémákkal küszködik. Ezzel a CFR a második helyről a tabella végére zuhant vissza. Azóta ugyan visszajött a 16. pozícióba, de ez a létszámcsökkentés miatt még mindig kieső helynek számít.

A CFR arra hivatkozott, hogy a másodfokú ítélet meghozatalakor a klub már csődvédelem alatt állt, így nem kellett volna azonnal fizetnie. A CAS helyt adott a kolozsváriak fellebbezésének, és megsemmisítette a büntetést. A CFR ezzel a harmadik helyre jött előre. A szövetség közölte, gondolkodik a további jogi lehetőségeken.

NB I 29. forduló

Négy gólt lőtt a Puskás Akadémia, de nem volt elég

Gólzáporos mérkőzésen 4-5-re kapott ki az otthon pályára lépő Puskás Akadémia az Újpesttől. Az MTK Torghelle Sándor duplájával verte meg a kiesés ellen küzdő Haladást a labdarúgó OTP Bank Liga huszonkilencedik fordulójában.

Gólzáporral indult a Puskás Akadémia-Újpest mérkőzés, negyedóra leforgása alatt négyszer is betaláltak a csapatok. Tischler Patrik kezdte a 6. percben, majd az ő találatával lett 2-2 is a 18. percben, miután az Újpest Jonathan Heris és Nemanja Andric révén átvette a vezetést.

Közvetlenül a szünet előtt Tischler mesterhármassá birtokosává lépett elő, majd – már a második félidőben – a duplázó Andric fejére válaszul negyedszer is ő következett, nagyszerű cselsorozat végén véve be a vendégek kapuját.

A 4-3-as hazai vezetés azonban vereségre fordult át, mert előbb Renato Kelic öngólt rúgott, a 79. percben pedig Loic Nego volt jókor jó helyen, és közelről a kapuba lőtt. Ezzel lett 5-4 az Újpest javára, a lilák sorozatban hat-

dik bajnoki meccsüket nyerték meg. Jobban kezdett a Haladás, voltak helyzetei is, de gólt végül a féldíő közepén feléledő MTK szerzett.

A fordulás után nem tudtak felpörögni a vendégek, inkább a fővárosiak irányítottak, akik a hajrában ismét betaláltak, s megérdemelten szereztek meg a három pontot.

Komoly rendőri készültség mellett, a szurkolótáborok parázs szópárbájával rajtolt a mérkőzés Nyíregyháza-Diósgyőr mérkőzés, amelyet a hazaiak kezdtek jobban. Több mint negyedóra játék és egy kihagyott helyzet után megszerezte a vezetést Mátyus János csapata. A közönség által hajtott nyírségi támadtak többet, a Diósgyőrnek nem sikerült kihasználnia a lehetőségeit.

A második féldíő a vendégek kezdtek jobban, a Nyíregyháza visszavett korábbi tempójából. Az aktívabb támadójáték révén kiegyenlített a Diósgyőr, sőt, a hajrában a vezetést is megszerezte egy letámadásból. A nyírségieknek a hátralévő időben már nem sikerült kiegyenlíteniük, így vereséggel búcsúztak közönségüktől az utolsó hazai mérkőzésükön.

A Győri ETO hazai környezetben magabiztos győzelmet aratott.

A Pécs a tizenkettedik percben büntetőhöz jutott, de Márkvárt elhibázta a lehetőséget, illetve a győri kapus ki védte a próbálkozást, s a hazaiak ezután feléledtek. Előbb helyzetek is kapufáig, majd a játékrész lefújása előtti pillanatban gólig is eljutottak, így előnnyel vonulhattak az öltözőbe.

A fordulás után kiegyenlítettebbé vált a mérkőzés, a hajrá azonban ismét a Győrnek sikerült sokkal jobban: a nyolcvannegyedik percben Pátkai egyéni megmozdulása révén kétfőlére duzzadt a különbség, a kegyelemdíjpedig pedig a duplázó Priskin adta meg, miután – már a hosszabbítás perceiben – értékesített egy büntetőt.

Búcsúzott a Pápa

Hazai pályán vereséget szenvedett szombaton a Pápa a Pakstól.

A sereghajtó Pápa, amely az előző kilenc fordulóban sem tudott nyerni, pontszámában még utolérheti a Dunaújvárost és a Szombathelyt, de utóbbit a győzelmek számát tekintve már nem tudja befogni.

A Paks a megszerzett három ponttal továbbra is versenyben van az Európa Liga indulást érő negyedik helyért.

Eredmények:

Dunaújváros–DVSC 0-0
Puskás–Újpest 4-5
MTK–Haladás 2-0
Pápa–Paks 0-4
Győr–Pécs 3-0
Nyíregyháza–Diósgyőr 1-2
Videoton–Kecskemét 1-0
FTC–Honvéd 1-0

Tizenkét csapatos lesz a bajnokság

A Győri ETO FC, a Kecskeméti TE, a Nyíregyháza Spartacus, a PMFC-Matias és az amúgy is kiesett Lombard Pápa Termál FC sem kapta meg az élvonalbeli induláshoz szükséges licenct.

A magyar szövetség (MLSZ) felbontási licenccadó bizottsága keddi ülésén elutasította a Nyíregyháza, a Kecskemét, a Pécs és a Pápa felbontását is, míg a Győr be sem adott ilyet. A Újpest nemzetközi, míg a Putnok NB II-es licencre vonatkozó felbontását szintén elutasította a testület.

A Fradi kiütötte a Vidit a Magyar Kupa döntőjében

A Ferencváros története során 21. alkalommal nyerte meg a labdarúgó-Magyar Kupát: a fővárosiak 4-0-ra győzték le a bajnok Videotont a Groupama Arénában rendezett döntőben.

Nagy iramban kezdődött a találkozó, amelynek elején a Videoton akarata érvényesült, ami három nagy helyzetben nyilvánult meg, ebből kétszer Dibuzsnak kellett bravúrral mentenie. A féldíő derekától valamelyest visszaesett a tempó, a Ferencváros így kiszabadult a szorításból és kiegyenlítettebb lett a játék. Ekkor a zöld-fehéreknek is volt lehetőségük, azonban érvényes gól nem született a szünetig, mivel a zöld-fehérek találatát Iványi les címén – tévesen – nem adta meg.

A második játékrész – immár szakadó esőben – ismét egy nagy Videoton-helyzettel indult, ezt követően azonban a fővárosiak eldöntötték az összecsapást: előbb Varga Roland volt eredményes, amitől megzavarodott a székesfehérvári együttes és következő negyedórában még két gólt kapott Batik Bence és Lamah révén. A hátralévő időben a Videoton nem tudott újítani, helyzetig sem nagyon jutott, sőt egy öngóllal még magabiztosabbá tette sikerét a Ferencváros, amely kiváló második félidői teljesítményével könnyedén hódította el a trófeát.

A Ferencváros legutóbb 11 éve, 2004-ben volt Magyar Kupa-győztes. A székesfehérváriak 2006 után második sikerüket arathatták volna.

Magyar Kupa, döntő:

Ferencváros–Videoton FC 4-0 (0-0)

Groupama Aréna, 15 127 néző,

gólszerzők: Varga R. (53.), Batik (60.), Lamah (69.), Szolnoki (86., öngól)

Mióta viselnek jeggyűrűt?

A gyűrű alakja megszakítás nélküli kör: nincs eleje, nincs vége. Ezért az ókorban, az egyiptomiaknál is a végtelenséget jelképezte. Az emberi képzetnek innen csak egy lépést kellett tennie ahhoz, hogy a gyűrűt a végtelen hűség, a soha el nem múló szerelem jelképének tekintse. Nem tudjuk, hogy ennek a gondolatnak emléke a 16. században általánosan élt-e, vagy Balassi Bálint költői meglátása, hogy menyasszonyának ezekkel a szavakkal küld gyűrűt:

*Mihelyt ez gyűrűt foglalták össze,
Nincs sehol vége,
Legyen így vég nélkül hozzám a szerelme...*

De az eljegyzési gyűrű használata sokkal prózaibb eredetű. Ősi szokás szerint a vőlegény, vagyis a vevőlegény megveszi az „eladó” lányt. A házasság megkötése előtt foglalót, zálogot adott, később már csak jelképesen.

Nem tudjuk, hogy a gyűrű mikor lett ilyen jelképes zálog. Ezt a szokást a rómaiak már ismerték, az eljegyzési gyűrű náluk vaskarika volt. A jeggyűrű használata tehát világi eredetű. A szokást később a keresztény egyház is szentesítette; gyűrűt megáldó formula már a 11. századból ismeretes. Eleinte csupán a menyasszony kap a házasság szertartásában gyűrűt, s csak a 13. századtól kezd mindkét házafél jeggyűrűt viselni.

Meg kell állapítanunk, hogy a jeggyűrűnek csak újabb időben alakult ki egységes típusa, csak a 19. századtól következetesen sima karika. Alakja korábban meglehetősen változatos volt. A középkorban a köves gyűrűt használták, de a két egymásba fonódó kéz és az úgynevezett ikergyűrűk is kedveltek voltak. Luther Márton eljegyzési gyűrűje a keresztre feszített Krisztust ábrázolta. S hogy a gyűrűproblémához végezetül hozzáadjunk egy színfoltot,

Tanár úr kérem

Válaszok a legutóbb feltett kérdésekre: 1. Szombathelyen, 2. Bruno Apitz, 3. Ézsua adta el Jákobnak, 4. Párkány, 5. Méhészmadár, 6. Katafalk, 7. Nairobi, 8. Gyújtópont, 9. A paprikáké, 10. Raab.

E heti kérdéseink:

1. Ki írta Az eltűnt idő nyomában című regényt?
2. Melyik városunkban található a Batori István Múzeum?
3. Hogy nevezzük a kör két tetszőleges pontját összekötő szakaszt?
4. Hogy nevezték a rómaiak kétkezekű, négy ló vontatta kocsiját?
5. A világtörténelem melyik nagysága hunyt el 1821. május 5-én?
6. Melyik hónap neve volt a régi magyar naptárban Pünkösöd hava?
7. Melyik magyar származású fizikust nevezik „a hidrogénbonba atyjának”?
8. Mi a szlovák Trnava magyar neve?
9. Mi volt a neve a világ első úrsétáját elvégző szovjet úrhajónak?
10. Mi a magyar neve a pneumónia nevű betegségnek?

Válaszunkat a jövő heti újságban olvashatják:

Összeböngézte: B. L.

JÓ ÉS ROSSZ SZOKÁSAINK

megemlítjük azt a jeggyűrűt, melyet a velencei dózse dobott a tengerbe, így jelképezve a város „eljegyzését” az Adriával.

Honnan ered az a szokás: a lábukat az asztalra rakni?

Angliában és Amerikában ma is él az a szokás, hogy a férfiak ha klubjukban vagy pipázósobában özszeülnek, egyik vagy mindkét lábukat felrakják az asztalra.

Ez a nálunk modortalanságnak minősülő szokás nem valami különködő hajlam vagy bogarasság fatyúhajtása, hanem különös viszonyok során kialakult s kitüntetést jelentő engedménye vezethető vissza. Tudunk kell ugyanis, hogy eredetileg csak annak a tengerésznek volt szabad lábát az asztalra raknia, aki a Jóreménység-fokát vagy a Horn-fokot körülvitörlázta. Mégpedig azzal a megszorítással, hogy aki csak ezek egyikét hajózta körül, csak az egyik lábát, aki mindkettőt, az mindkét lábát felrakhatta — a nagy hajósteljesítmény jutalmául.

Ennek az engedménynek az a magyarázata, hogy a vitorlás hajók idejében a fregattok hadapródjainak étkezői nagyon szűk helyen voltak. A bútorzat is csupán ládák, lócból és asztalból állott. Az asztal alatt pedig sok kacat volt elraktározva, úgyhogy valójában szó sem lehetett kényelmes ülésről. Így alakult ki az a szokás, hogy a tapasztaltabb, tekintélyesebb hadapród az asztal alá nem férő lábát az asztal lapjára rakhatta föl.

Mivel tudomásunk szerint nem akad széles e hazában olyan magyar ifjú, aki körülvitörlázta volna a Jóreménység-fokát és a Horn-fokot, ebből következőleg senkinek sincs jogalapja arra, hogy megfáradt lábait az asztal tetején pihentesse. Vagyis hát: a csizmáknak semmi keresnivalójuk az asztalon!

Mióta söprik az utcákat?

A középkorban kultúra tekintetében Pozsony volt az ország első városa. Köztisztaság dolgában azonban még itt is sok volt a kívánnivaló. A legtöbb ház lakói a maguk szemetét egyszerűen az utcára hordták ki, szeméthordó kocsik pedig még nem voltak akkoriban. Az árok menti utcák lakossága még az elhullott állatokat is — macskától a lóig, — az árokba hányta. A sok szeméttel járó vásárokat a város főterein tartották, s ezeket nem vásár után, hanem előtte söpörték tisztára...

Az első utcaseprők a 16. század közegeén jelentek meg. Ekkor vetnek ki a polgárságra egy adónemet, amelynek jövedelmét az utcák tisztán tartására fordították. Az állandó utcaseprők feladata csak a kocsutak rendbentartása volt. A járdák söpítéséről a háztulajdonosoknak kellett gondoskodniuk. S hogy ne feledkezzenek meg e fontos esztétikai és közegészségügyi feladatról, a városi öröronyóból trombitaszóval figyelmeztették őket.

Ami a városok higiéniáját illeti,

nem kell a Nyugat előtt szégyenkezünk. 1185-ben történt, hogy Fülöp Ágost király egyszer kinézett palotájának ablakából Párizs utcáira, s elájult a bűztől. A 14. században a francia királyok rendeletekkel kötelezték a háztulajdonosokat az utcák tisztántartására — az a tény azonban, hogy újabb meg újabb rendeletek kibocsátására volt szükség, arra vall, hogy az eredmény nem lehetett nagy. A 17. században Párizsnak félmillió lakosa volt — de a világváros utcai messzire bűzlöttek. III. Károly spanyol király tervbe vette Madrid utcáinak megtisztítását; ekkor az orvosok testülete memorandumot intézett a királyhoz, amelyben kifejtették: Madrid levegője olyan egészséges, hogy az csak veszélyes lehet, ha a tisztogatás által megváltoztatják.

Mióta divat a strandolás?

Az első igazi „strandoló” állítólag francia hölgy volt, bizonyos Boigne grófnő. Ő Dieppe-ben fürdött a tengerben. Hordozószekén vitték a hullámok közé, két komornája kíséretében. A szokatlan látványosságra óriási tömeg verődött össze a parton, és azt találgatta, hogy a nemes grófnőt veszett kutya harapta-e meg, vagy más módon vesztette el józan esztét. Mindenesetre a nagy kísérlet divatot teremtett, és még valamit. Boigne grófnő hordozószekéből származtak az északon oly divatos tolató fürdőházikók.

Goethe fiatal korában szeretett a szabadban, folyóban fürdeni — erre élete derekán mint ifjonti bolondságra gondol vissza. Angliában viszont a 18. század második felében már divattá vált a tengeri fürdőzés; az angol példa nyomán 1793-ban megnyílik az első német tengeri fürdő is a Keleti-tenger partján, Heiligendammban.

Magyarországot mikor érte a strandfertőzés?

Az uszodákban való nagy kiúsások már 90 esztendővel ezelőtt is erősen divatoztak nálunk. Ezek az úszók bizony alaposan nekivetkeztek, példájukat, amennyire lehetett, követték az evezősök. A feketére sült evezős már a múlt század nyolcvanas éveiben is ismeretes jelenség volt. Ez időben fiaink már megjárták a Dunát Donau Eschingentől a Fekete-tengerig. Csak az 1890-es években kezdődött meg az igazi napozás a daliás Porzolt Gyula vezetésével. Ő maga és fiatal gárdája, akikből mind jeles atléta lett, már kis úszónadrágot viseltek. Pedig ekkoriban még a velencei Lidón is nyakig felöltözve strandoltak.

Ami pedig az erkölcsöket illeti, idézzünk egy latin bölcsességet: castis omnia casta, ami magyar strandnyelvre fordítva azt jelenti, hogy a tisztáknak minden tiszta — néha még a medencék vize is...

A magyar strandolás és napozás emlékoszlopát, a kaposztásmegyeri kis szigeten kellene felállítani. Ide jártak ugyanis Porzolt Gyula atléta csemetéi napozni...

Hárman utaznak vidékre egy autóval: egy muzulmán, egy hindu és egy politikus.

Már későre jár, amikor éppen egy farm mellett lerobban az autójuk. Fogják magukat és bekopognak a farmer házána ajtaján. A farmer készségesen vendégül látja őket, de megmondja, hogy sajnos szállást csak az istállóban tud adni, mert a házban csak egy szoba van, az pedig az övé és a feleségéé. Az istálló majdnem üres, mindössze egy tehén és egy disznó lakik benne. A három fáradt vendég beleegyeznek, hamarosan nyugovóra térnek.

Nemsokára azonban kopognak az ajtón. A farmer kinyitja, hát a muzulmán áll ott.

Ne haragudjon, de a vallásom tisztátalan állatnak tekinti a disznót, így én nem tudok vele egy fedél alatt aludni. A farmer kelletlenül bár, de beleegyeznek, hogy velük aludjon a szobában.

Hamarosan újra kopogtatnak, ezúttal a hindu áll ott:

Az én országomban a tehének szent állatok. Én nem tudok egy szent földön aludni, hadd aludjak én is itt!

A farmer kicsit már ideges, de azért beleegyeznek. Igazán akkor haragszik meg, amikor harmadszorra is kopogtatnak. Dühösen megy ajtó nyitni, magában már mindennek elmondja a politikust.

Kinyitja az ajtót, hát ott áll a tehén meg a disznó.....

Mivel az okos enged, már rég a hülyék uralkodnak.

Székely gyerek az apjához:

— Édesapám, nyilván valami baja esett a Riskának!

— Miből gondolod fiam?

— Hozza a pástör a bőrét..

Ifjú vőlegény a nászéjszaka előtt megkérdi apját:

— Apa, úgy izgulok! Honnan fogom tudni, hogy a feleségem még tényleg szűz, ahogy azt nekem mondta?

— Egyszerű, fiam. Amikor befekszetek az ágyba, figyeld, hogy mit csinál. Ha zavarban lesz, és mindenféle hibákat követ el, akkor biztosan szűz. Ha viszont ő mondja meg, mit csinálj, akkor sajnos hazudott neked.

Másnap reggel aztán a fiú beszámol: — Apám, biztosan szűz volt! Amikor befeküdünk az ágyba, olyan zavarban volt, hogy a párnát nem a feje alá, hanem a feneké alá tette.

— Egy sört kérek!

— Alkoholmentes jó lesz?

— Játékpénz jó lesz?

Öt székely veszekszik, hogy mi a leggyorsabb dolog a világon:

— Szerintem a fény!

— Szerintem a hang!

— Pedig a pislogás az!

— Szerintem meg a gondolat!

— Szerintem meg az ágybacsinálás.

Erre jól kinevették a többiek.

— Az ágybacsinálás? Hát hogy jutott ez az eszedbe?

— Hát egyik éjjel arra ébredtem, hogy ki kell mennem. Még fel sem mocsoltam a lámpát, még azt sem mondtam, hogy „wc-znem kell”, még a szememet sem nyitottam ki, sőt még rá se gondoltam, de már becsináltam!

Reggel a férj kérdezi a feleségét:

— Remélem, drágám, semmi rosszra nem gondoltál tegnap éjszaka, amikor

NA NE...

részezen, monoklival a szemem alatt bedőltem az ágyba.

— Nem gondoltam, de amikor bedőltem az ágyba, még nem volt monokli a szemed alatt.

— Képzeld, akkora mákom van!

— Miért?

— Tegnap amikor a szeretőmmel sétáltunk, összefutottam a feleségemmel.

— És?

— Ő se volt egyedül.

Egy háromgyerekes család ül az autóban a forgalmi dugóban. A hátsó ülésen a három fiú rosszalkodik. Az anyuka észreveszi, hogy a mellettük álló autóban egy édes pici lányka szunyókál. Odaszól a férjének:

— Amint sikerül végrevisszafogynom a normális testsúlyomra, újra megpróbálkozhatnánk egy kislánnyal.

Erre a férj odanyújt neki egy zacskó süteményt:

— Egyél egy kis kekszet!

Egy férfi meséli a haverjának:

— Képzeld, tegnap összevesztem a feleségemmel, szoba se akar állni velem.

— Miért?

— Tegnap este leruccantam a bárba egy kicsit lazítani. Iszogattam, elhúzódtott a dolog, ezért az asszony eljött értem, hogy hazavigyen.

— És ezért haragudott meg?

— Nem, nem ezért. Amikor odajött hozzám, hogy menjek haza vele, azt mondtam neki: „Mindjárt bébi, csak felhívom a feleségem, és hazudok neki valamit.”

A feleség a tükör előtt illegeti magát, és a férjét nyaggatja:

— Ugye drágám, sokkal fiatalabbnak látszom a koromnál?

A férj leteszi az újságot, szemügyre veszi az asszonyt:

— Nos, a bőröd olyan húsú évesé. A hajad akár egy tizenévesé.

Az alkod meg... olyan 25 évesnek tippelem.

A feleség teljesen elolvad:

— Jaj, olyan kedves vagy.

A férj azonban lehűti:

— Várj egy kicsit, mindjárt összeadom.

— Doktor úr, tud segíteni a feleségemen? Az a mániája, hogy valaki lopja a ruháit.

— Valóban?

— Igen, már testőrt is állított melléjük. Tegnap is, mikor hazamentem, láttam, hogy ott álldogál az ürge a szekrényben.

Egy lány elmegy a jósnőhöz:

— Két férfi is szerelmes belém. Melyik lesz közülük a szerencsés?

— Béla fogja feleségül venni. Géza lesz a szerencsés.

A 90 éves öreg bácsit kérdezik a hosszú élet titkáról:

— Tudják, egy rossz házasság nagyon megrövidítheti az ember életét — feleli az öreg. Nekem például a házasságom első 42 éve szörnyű volt, de az tán történt valami, és minden jóra fordult. És látják, ilyen szép kort megértem.

— És hogyan javult meg a házassága?

— Meghalt az asszony.

Június 8. hétfő	Június 9. kedd	Június 10. szerda	Június 11. csütörtök	Június 12. péntek	Június 13. szombat	Június 14. vasárnap
A műsoridőt magyarországi időzónában adjuk						
00:00 Himnusz 00:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 00:15 Család-barát 01:50 Hazajáró: Számvetés 5. - És mégis élünk 02:20 Ízörzök: Békésszent-andrás 02:50 Hacktion Újrátöltve - Magyar akciófilm-sorozat VI/ 11. Szemrebbenés nélkül 03:45 ANGOL NYELVŰ HÍREK 03:55 Ridikül - Női talkshow Nagyszülők 04:40 Hagyaték (2014) Szent Margit hagyatéka 05:10 Szerelmes földrajz Otthonom, sorsom: a Duna-delta. Kiss J. Botond kutató-biológus, nemzetközi hírű ornitológus az erdélyi Magyarécsén született, ám otthonának a Dunadeltát tekinti. 05:50 Kívánságkosár 07:45 Család-barát 09:15 Nyolc évszak (1987) 8/1. Magyar tévéfilm 10:15 ANGOL NYELVŰ HÍREK 10:25 Szabadság tér '89 11:10 A festő Hamza. Hamza D. Ákos nemcsak híres filmrendező, hanem festő is volt. Miután filmes kamérijé Brazíliában zátonyra futott, teljesen a festészetnek szentelte magát. 11:25 Ízörzök 12:00 Déli harangszó 12:00 Roma Magazin 12:30 Domovina 13:00 HIRADÓ 13:15 Kívánságkosár 15:15 Evangélikus istentisztelet Erdélyből 16:20 Építészeti XXI. 16:45 Magyar első. Az első magyar taxik 17:05 Velünk élő Trianon - Egy majdnem betiltott filmsorozat 14/6. Magyar dokumentumfilm-sorozat 18:00 Határtalanul magyar "Édes hazánkért hősi vértünk" 250 éves a székely határőrség 18:30 Szerelmes földrajz Palócia - Praznovszky Mihály 19:00 Hazajáró Számvetés III. "Erdők, hegyek, tanok és emberek" 19:30 Szeretettel Hollywoodból 20:00 Hogy volt?! 21:00 HIRADÓ 21:20 Gasztróangyal 22:15 Ridikül 23:10 Kárpát expressz 23:30 Taléntum Dr. Bachman Zoltán építész. A Kosuth-díjas építőművészt, az egyetemi szintű pécsi építész-képzés megteremtője nem műveinek sokasága, jóval inkább azok sokfélesége jellemzi. Épített falusi templomot a 70-es nagy árvíz után a Szamos mellett, szolgált a Mecseki Szénbányáknál, emelt szobrászati alkotásokkal díszített bankházat és óriási kiállítási csomókat, egyik épületét, „az év lakóházának” minősítették, s ő az építész a világörökségbe felvett pécsi ókeresztény sírkamrák és a középkori kőtár bemutató épületeinek is.	00:00 Záróvonal 00:00 Himnusz 00:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 00:15 Család-barát 01:50 Hazajáró 02:15 Ízörzök 02:50 Nyolc évszak (1987) 8/1.: Magyar tévéfilm 03:45 ANGOL NYELVŰ HÍREK 04:00 Ridikül 04:50 Hagyaték Csak egy éjszakára - A nagy háború poklában 05:20 Szerelmes földrajz Kapolcsozás (Márta Istvánnal) A Balaton-felvidék és a Bakonyalja találkozásánál, a 900 éves Árpád-kori településen, Kapolcson játszódik Márta István zeneszerző szerelmes földrajza. 05:50 Kívánságkosár 07:45 Család-barát 09:15 Nyolc évszak 8/2.: Magyar tévéfilm 10:20 ANGOL NYELVŰ HÍREK 10:30 Szabadság tér '89 11:25 Ízörzök Vecsés 12:00 Déli harangszó 12:00 Srpski ekran Szerb nemzetiségi magazin 12:30 Unser Bildschirm 13:00 HIRADÓ 13:15 Kívánságkosár 15:15 Református magazin 15:40 Református ifjúsági műsor 15:50 Evangélikus ifjúsági műsor 16:00 Útravaló 16:10 Velünk élő Trianon - Egy majdnem betiltott filmsorozat 14/7. Magyar dokumentumfilm-sorozat 17:05 Határtalanul magyar Lézerfizikus Kaliforniában, Bor Zsolt. Egy magyar fizikus az óceán túlsó partján, aki kutatásaival ismerté teszi Magyarországot. Egy lézerkutató, akinek köszönhetően öránként ötszáz ember nyeri vissza látását. 17:35 Szerelmes földrajz: Pálferi útjai Pál Ferenc egykori magasugró országos bajnok ma katolikus pap és mentálhigiénés szakember 18:10 Magyar klasszikusok új köntösben 18:40 Térkép 19:05 Hazajáró (2013) Erdővidék 2. - Miklósvárszék 19:35 Barangolások öt kontinensen 20:00 Hogy volt?! Blaskó Pétert köszöntjük 21:00 HIRADÓ 21:25 Gasztróangyal - Eszük, iszik, sosem alszik... Békés 2013 22:20 Ridikül 23:15 Minden tudás 23:35 Taléntum Bényi László. A portréfilm Bényi László 92 éves festőművészt mutatja be, aki ma is töretlen alkotókedvvel fest. Számos köz- és magángyűjtemény őrzi műveit. A háború után több múzeum megmentésében, újjászervezésében vállalt fontos szerepet. Könyveket írt nagy magyar festőelődjeiről. Utazásairól, élményeiről.	00:00 Himnusz 00:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 00:15 Család-barát 01:45 Hazajáró Fekete bérce 02:15 Ízörzök Vecsés 02:45 Nyolc évszak (1987) 8/2.: Magyar tévéfilm 03:50 ANGOL NYELVŰ HÍREK 04:00 Ridikül 04:50 Hagyaték Virágzó Magyarország - Károly Róbert aranyforintja 05:20 Szerelmes földrajz Megtalált hazám (Keszthely hercege) - Festetics György. Keszthely és környékének története a XVIII. századtól szorosan összefonódik a Festetics család történetével. 05:50 Kívánságkosár 07:45 Család-barát 09:15 Nyolc évszak 8/3.: Magyar tévéfilm 10:20 ANGOL NYELVŰ HÍREK 10:35 Szabadság tér '89 11:30 Ízörzök Bárdudvamok 12:00 Déli harangszó 12:00 Hrvatska Kronika Horvát nyelvű nemzetiségi magazin 12:30 Ecranul Nostru Román nyelvű nemzetiségi magazin 13:00 HIRADÓ 13:15 Kívánságkosár 15:15 Rome Reports - Vatikáni híradó 15:40 Isten kezében Szabadság a börtönben II. 16:10 Velünk élő Trianon - Egy majdnem betiltott filmsorozat 14/8. Magyar dokumentumfilm-sorozat 17:05 Zebra 17:25 Határtalanul magyar Nézz, hogy láss! Matf Péter szobrászművész 17:50 Magyar történelmi arcképcsarnok Teleki Sámuel (1739-1822) 18:20 Szerelmes földrajz (2013) Királynék városa - Veszprémi barangolás Navracsecs Tiborral 18:55 Száműzött magyar irodalom (Gyóni Géza) Az egypartú kommunista diktatúra kezdete után, a magyar irodalom tankönyvekből, illetve tanításból tudatosan kihagyták mindazokat az igen jelentős írókat, költőket, akiknek életműve nem volt alkalmas arra, hogy a meghirdetett kommunista ideológia, valamint osztályharc eszközévé váljanak. 19:25 Hazajáró Gyergyóhavasok 20:00 Önök kérték 21:00 HIRADÓ 21:25 Gasztróangyal - 22:20 Ridikül 23:15 Magyar gazda 23:35 Taléntum Domokos Máttyás író, irodalomtörténész. Publicisztikáit, kritikáit hosszú sorokon keresztül olvashatjuk a lexikonokban, számos folyóirat szerkesztője, illetve alkotó munkatársa, ám ami szerves része, aminek ő még őrzője a strázsán.	 Június 11. csütörtök 00:00 Himnusz 00:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 00:25 Család-barát 02:05 Ízörzök Káva 02:30 Nyolc évszak 8/4.: Magyar tévéfilm 03:35 ANGOL NYELVŰ HÍREK 03:50 Ridikül 04:45 Hagyaték Betyárbeszűlet - Igazság törvényen kívül. 05:15 Szerelmes földrajz A múlt is üzen... (Béres József) „Az ember földi utazását családtagjai, barátai, tanárai, kollégái, embertársai körében teszi meg.” - vallja Béres József, a Béres Gyógyszergyár elnöke. Adásunkban felkeressük életében meghatározó szerepet játszó, különösen kedves helyeit. Így eljutunk szülőfalujába, Anarcsra, Kisvárdára, ahol ifjúságát töltötte, a fővárosba, ahol egyetemista és kutató vegyész volt, ahol cége kiteljesedésén fáradozik ma is, és ellátogatunk Tokaj-hegyalja, a csodálatos Bényei medencébe, Erdőbényére is, ahol a Béres Szőlőbirtok és Pincészet található. 05:50 Kívánságkosár 07:45 Család-barát 09:15 Nyolc évszak 8/5.: Magyar tévéfilm 10:20 ANGOL NYELVŰ HÍREK 10:35 Szabadság tér '89 11:25 Ízörzök 12:00 Déli harangszó 12:00 P'amende 12:30 Hazajáró 13:00 HIRADÓ 13:15 Kívánságkosár 15:15 Katolikus Krónika 15:45 Önkéntesek - Finta József építész 17:10 Virágzó Magyarország Dombóvár 17:30 Határtalanul magyar (2012) Tájak Hangjai - Erdélyi Primások Találkozója, Csikszereda 18:00 Szerelmes földrajz (2013) Abaúj: A reményteljes múlt - Tökécszi László 18:35 Magyar klasszikusok új köntösben 19:05 Hazajáró: Gutin - A kárpáti vulkán taréja 19:35 Fábry 21:00 HIRADÓ 21:25 Gasztróangyal - Eszük, iszik, sosem alszik... Szalmakalap 2014 22:20 Ridikül 23:10 Profit7 23:30 Taléntum Lencsés Lajos „Lencsés a mai nagy oboisták egyike” - írta 1990-ben a híres párizsi zenei újság, a „Diapason”, az Arany Diapason-díj átvételének alkalmából. Lencsés Lajos, aki jelenleg a Stuttgarter Rádiózenekar szólo oboistája Magyarországon született, itt vált muzsikussá, gyakran látogat haza koncertezni és lemezfelvételeket készíteni. Ennek ellenére a magyar közönség számára kevésbé ismert. Lencsés Lajost Magyar Köztársaság Lovagkeresztjével tüntették ki.	00:00 Himnusz 00:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 00:10 Család-barát 01:40 Hazajáró 02:15 Ízörzök Geresdlak 02:40 Nyolc évszak 8/5.: Magyar tévéfilm 03:50 ANGOL NYELVŰ HÍREK 04:00 Ridikül 04:50 Hagyaték 05:15 Szerelmes földrajz Úgy szeretem Budapestet, hogy nem feledhetem Kolozsvárt... (Ugron Zsolna) „E két város olyan erővel és intenzitással nevelt és formált engem, hogy e két hely valóban a legmeghatározóbb az életemben.” E két város néhány kedves helyét, járjuk hát be Ugron Zsolna íróval, az egyik legősibb székely főnemesi család leszármazottjával, a nagysikerű Úrilányok Erdélyben, a Hét évszak és az Erdélyi menyegző szerzőjével, akinek legújabb, történelmi regénye a napokban jelenik meg. 05:45 Fábry 07:00 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora Makszim Gorkij a Kreml kelepcejében 07:30 Család-barát 09:00 Nyolc évszak 8/6.: Magyar tévéfilm 10:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 10:20 Hogy volt?! 11:15 Magyar történelmi arcképcsarnok Beatrix királyné 11:25 Ízörzök Iharosberény 12:00 Déli harangszó 12:00 Nótacsokor Gyöngyvirágos kiskertemben - Dóczy József nótázik 12:20 Nótacsokor (2003) (Bósi Szabó László, Kosáry Judit, Zsuzsa Mihály, Puka Károly és zenekara) 13:00 HIRADÓ 13:15 Virágzó Magyarország Keszthely 13:40 Aranymetszés 14:35 Pacsirta (1963) Magyar film Rendezte: Ranódy László. Szereplők: Nagy Anna (Pacsirta), Tolnay Klári (Vajkay), Bara Margit (Dobáné), Töröcsik Mari (Margit), Darvas Iván (Füzess Feri), Latinovits Zoltán (Miklós) 16:15 Novum 16:45 Csodabogár 17:15 A MAGYAR MÉDIA MECENATÚRA TÁMOGATÁSÁVAL A szárszói időkapuzata - Küzdelmek és küzdők a harmadik úton. Magyar dokumentumfilm 18:10 Szabadság tér '89 18:50 POÉN PENTEK - Van képünk hozzá - Válogatás a Rádiókabaré legsikeresebb jelenetei között 19:45 Muzsikál a mozi 20:30 Hazajáró 21:00 HIRADÓ 21:25 Gasztróangyal 22:20 Ridikül - Női talkshow Gyerekvállalás, van-e ideális időpont? 2013 23:10 Rúzs és selyem 23:30 HUNGARORING magazin	00:00 Himnusz 00:05 ANGOL NYELVŰ HÍREK 00:15 Család-barát 01:45 Hazajáró. OROM-PART 1. - A Tisza-mentén Péterrévétől Zentaig 02:15 Ízörzök 02:45 Nyolc évszak 8/6.: Magyar tévéfilm 03:55 ANGOL NYELVŰ HÍREK 04:05 Ridikül - Női talkshow Női agy - férfi agy 04:50 Hagyaték (2014) Rongyosan a hazáért - A Nyugat-Magyarországi felkelés 05:20 Közlekedés XXI. 05:50 Muzsikál a mozi (1988) Szereplők: Balogh Klári, Fedák Sári, Hlatky Edít, Karády Katalin, Kiss Manyi, Latabár Kálmán, Miklós Livia, Muráti Lili, Pataky Jenő, Szelezky Zita, Szepes Lia 06:25 Virágzó Magyarország Pécs 06:55 Hagyaték 07:30 Család-barát 09:00 Nyolc évszak 8/7.: Magyar tévéfilm 10:05 Nyolc évszak 8/8.: Magyar tévéfilm 11:15 ANGOL NYELVŰ HÍREK 11:30 Rúzs és selyem 12:00 Déli harangszó 12:00 Nótacsokor (1996) (Márkus Ilona, Fazekas József, Karcagi Nagy Zoltán, Tamon Erika, Déki Lakatos Sándor és zenekara) 12:30 Nótacsokor (2004) (Kolostyák Gyula, Csikós Márta, ifj. Sánta Ferenc és zenekara) 13:00 HIRADÓ 13:15 Szabadság tér '89 14:00 Szenes Iván írta 14:50 Amire a világ táncolt Örökzöld dallamok - Az Ötvenes Évek 15:45 Hétköznapi kifutó 16:10 „Hol vannak a katonák?” - válogatás Sára Sándor filmjeiből 16:20 KRÓNIKAA 2. Magyar Hadsereg a Donnánál 24/1.: Bevezető a II. magyar hadsereg krónikájához Magyar dokumentumfilm 16:40 Krónika 2/1.: A 2. magyar hadsereg a Donnánál 17:40 Térkép 18:10 Öt kontinens 18:40 Hazajáró 19:10 Szép, szőke szerelmünk, a Tisza (2011) 17/10. A partok élete 20:05 Zsüti 100 - G. Dénes György emlékkoncert. G. Dénes György a múlt század legtermékenyebb szövegírója volt. Minden zenei stílusban alkotott. Nevéhez fűszáz zenés darab - Számos verse vált több generáció számára is kedvelt slágerré filmzenék, táncdalok és szonok szövegeiké. 21:00 HIRADÓ 21:25 Gasztróangyal 22:20 Ridikül - Női talkshow Gyerekvállalás, van-e ideális időpont? 2013 23:10 Rúzs és selyem 23:30 HUNGARORING magazin	

apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések

Melbourne

HÁZTETŐFESTŐ, magyarul beszélő háztető restaurátor Melbourneben. Reg. tetőrestaurátor. 1979 óta bizalommal fordultak hozzám terracotta és betoncserepű háztulajdonosok a tető problémáikkal. A háztetőről magas víznyomással a mohát eltávolítom (*vegyszer nélkül*). Figyelem, a víztilalom rám nem vonatkozik! A tetője lehet terracotta vagy betoncserep. Színes cementtel kúpcserépeit (*duda-cserépeit*) átcementezem, a törött cserépeket, mind kicserélem vagy lera-gasztom. A terracotta cserepet leglazítóromozom vagy a mohanövést gátló vegyszerrel bevonom, a betoncserep tetőjét szükség esetén az ön által választott színnel befestem és glazúrozom is. Ha a tető közötti pléh völgy rozsdás és a kémény körül is a pléh rozsdás és már folyik, ezt is mind kicserélem. Szélvihar okozta kárt a tetőn gyorsan rendezem és nyugtát adok a biztosító részére. Amennyiben garázs, verenda, carport vagy ehhez hasonló épületen tetőproblémája van, hullámvas, decking stb. szükség esetén megjavítom, kicserélem, átfestem. Használok Zinacalun Colorbond anyagot. Öreg Fiberglass tetőt kicserélem új Fiberglassra vagy Laserlite-ra, hasonló anyaggal is. Szükség esetén darab víz-csatornát is kicserélek. Csatorna kitakarítást is végzek (*szükséges ez a tűzveszély esetén*). Padlás forgó levegőzöt is berakok a tetőbe. Bármilyen tető problémája van, bizalommal forduljon Jánoshoz. Amennyiben sürgős szolgálat kell, hívjon reggel 7-8 óra között, Melbourne 80 km-es körzetében és Geelongban is, vagy hívja magyarul-angolul a 9318-5103 vagy mobilon 0422-770-957. Ha nem jelentkezik, hagyja üzenetrögzítőt az ön telefonszámát és visszahívom.

MAGYAR fogtechnikus nemcsak Gardenvale-i rendelőjében fogad ügyfeleket, de kérésre — előzetes megbeszélés szerint — saját otthonában is felkeresi. Telefonon 9596-6611 (Melbourne). Kérje Izabellát.

HÁZAK, hozzáépítések, beázott tetők, stancok javítását, bejárati ajtók (fixing lock up), konyhák, fürdőszobák átalakítását vállaljuk. Hívja Józsit a 9547-2453 (Melbourne) telefonszámon.

Melbourne Melbourne

Nem volt ideje ma este vacsorát készíteni?

Ezért kell, hogy legyen minden magyar spájzban hazai „Házias Ízek” konzerv.

(Zöldséges aprópecsenye, Tiszai halászlé, Bogrács-gulyás, Sólet — csípős kolbással —, Töltöttkáposzta stb.)

GRÜNER HENTESÜZLET
Delicatessen

227 A Barkly St., St. Kilda
Telefon/Fax: 9534-2715.

LÁSZLÓ MAGÁNNYOMOZÓ
Személyes ügyek nyomozása
Házasságtörés titkos megfigyelése
0451 146-665 (Melbourne)

VÍZ- és GÁZVEZETÉK szerelő. Ed Wettenhall. Gyors, pontos, olcsó.
Wettenhall Plumbing Lic. No. 102602 Mobile: 0400 059-290

KERESEM PATYI TIBORT vagy akinek tudomása van róla.

Havran György vagyok, Szócén megvettem Bese Judit házát. A mellette álló ház sorsáról szeretnék egyeztetni veled.

Email: havran.gy@hakone.hu
Cím: Budapest 1047 Főti út 69. Hungary
Tel.: +36 30 952 6568

KIADÓ budapesti lakás — 3 percre a Nyugattól. Mérsékelt bér. Hívja a (03) 9578-4640 számot.

Magyarul beszélő villanyszerelő 20 évi ausztrál tapasztalattal kisebb-nagyobb munkát felvállal.

Otthoni és üzleti beszerelések, EMF megmérése, légkondicionáló vezetékezés stb.

Telefon, intercom és TV antenna beszerelést szintén vállal.
Energia takarékosági szakértő és LED lámpa forgalmazása.

Hívja Barnát 0406 875-097

vagy pedig emailen: gizmoelectrix@gmail.com

Michael Sándor & Associates Barristers & Solicitors

TANÁCSADÁS — a helyi törvények ismeretében.

CSALÁDI ÜGYEK — (kibékülés vagy válás)

VÉGRENDELLET — készítése és végrehajtása

PERES ÜGYEK — képviselő és intézése

ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA

McPherson Building Telephone: (03) 9650 7574
Level 3, 546 Collins Street Fax: (03) 9650 7761
Melbourne, Vic. 3000 Email: enquiries@msandor.com

MAGYARUL BESZÉLÜNK

Sydney

GONDOZÓNÓT keresek idős hölgy részére minden héten péntek 2 órától vasárnap 5 óráig. Referencia szükséges. Hívja Mancit Tel. 9362-1211 Sydney.

SYDNEYBEN ÉLŐ magyar nő keres 30-40 év közötti férfit. Csak komoly szándékúak írjanak. Válaszokat erre a címre várom:
bizalom03@gmail.com

Magyar állampolgársági és útlevelekérelmek, ausztrál vízumügyek, NAATI fordítások.
Hajdu Gábor
(MARN: 0962683)
www.gaborhajdu.com.au
Telefon: 02 6241 5293

**ÜGYVÉD
BUDAPESTEN**
nagy gyakorlattal és szakértelemmel, mindenféle ügyintézés, jogi tanácsadást vállal.
Forduljon bizalommal:
Dr. Horváth Anna
e-mail:
drhorvatha@yahoo.com
fax: (0011) 36-1-4038503

„Visszérre, reumára, mindenféle nyavalyára” Lunagel Sósorszesz Gélek

Gyógynövény-kivonatokból, illóolajokból állókészítmény.

LUNA VADGESZTENYÉS, KALENDULÁS,
GYÓGYFÜVES JAPÁNAKÁCOS, BORÓKÁS,
KÁMFOROS Massage Géle - Herbál

és

**DIANA
FRANZBRANNTWEIN
SÓSORSZESZ**

Refreshing Massage Lotion

A következő számokon lehet rendelni:

0407 683-002 / (03) 9439-7067

vagy adminlunagel@bigpond.com

**Zenés
Táncos
Disznó-
toros
Vacsora
a
Bocskában
Június 27-én.**

MOVING OVERSEAS?

- Working with the Hungarian community since 1970!
- Specialist international mover
- Door to door service
- High quality packing
- Cars & Motorbikes
- Secure Storage
- Trust our 40 years experience

Call for an obligation free quote

1300 789 322

www.ossworldwidemovers.com

A Magyar Élet Kiadóhivatalának P.O. Box 210, Caulfield, Vic. 3162 Megrendelem

A Magyar Életet ___ évre Mellékelek \$ _____-t.
Előfizetési díj egész évre (50 szám) GST-vel együtt \$ 160

Félévre (25 szám) GST-vel együtt \$ 80

Külföld egy évre: Magyarország \$ 240, NZ \$ 220

A Magyar Életnek **régi** előfizetője vagyok

új előfizetője vagyok

Név _____

Cím _____

Postcode _____

A csekket **HUNGARIAN LIFE** névre kérjük kiállítani.
MONEY ORDER átutalása esetén kérjük, ne felejtse el a postán kapott nyugtát azonnal **elküldeni** hozzánk a fenti címre.
A nevet és a címet olvasható nagybetűkkel kérjük kitölteni.
Címváltozás esetén szíveskedjék a régi címet is közölni.